

Rīt, 24. martā -
PūpolsvētdienaPūpolij, pūpolij, apaļš kā pūpols,
sarkans kā ābols, vesels kā ūdens,
bagāts kā zeme.

Arī atkritumus var izmantot lietderīgi



● Preiļu rajonā ir vairāk kā četrdesmit kokapstrādes uzņēmumi, kurus apsekojuši Daugavpils reģionālās vides pārvaldes inspektori, lai pārliecinātos, kā uzņēmēji izmanto uzkrātos kokapstrādes atkritumus. Par to, kāda situācija rajonā ir šo sadzīves atkritumu izmantošanā, lasiet materiālā 4. lappusē.

Ārkārtas sēdē lēma par piedalīšanos PHARE 2000 projektu konkursā

15. martā notika Preiļu rajona padomes ārkārtas sēde, kurā lēma par piedalīšanos PHARE 2000 projektu konkursā «Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latgales reģionā».

Preiļu rajona padomes locekļi nolēma konceptuāli atbalstīt trīs sagatavotos projektus — «Informatīvās tehnoloģijas un uzņēmējdarbības integrācija Preiļu rajona attīstības procesos»,

«Augstu tehnoloģiju mācību tīkla izveide, kokapstrādes nozares modernizācija» un «Latgales reģiona tūrisma attīstības kopprojekts».

Konceptuāli tika atbalstīta arī piedalīšanās vairākos kopprojektos — «Informatīvās tehnoloģijas un uzņēmējdarbības integrācija Preiļu rajona attīstības procesos» (kopā ar Preiļu novada domi) un «Latgales reģiona tūrisma attīstības kopprojekts» (kopā ar Latgales reģiona pašvaldībām).

Noteikts, ka projektu izstrādei būs vairākas kontaktpersonas. Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs koordinēs informāciju tehnoloģiju projektā, attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Saitere — kokapstrādes projektu, bet tūrisma kopprojekta koordinatore būs attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Aija Bitina. Kontaktpersonām līdz Preiļu rajona padomes komiteju sēdei

jāsagatavo izskatīšanai un apspriešanai projektu darba grupas. Rajona padome lūgs Daugavpils universitāti un Rēzeknes augstskolu piedalīties kā partneriem projektā «Informatīvās tehnoloģijas attīstība un uzņēmējdarbības integrācija Preiļu rajona attīstības procesos». Vēl padome slēgs līgumu par partnerattiecībām ar Preiļu novada domi un vietējām pašvaldībām.

L.Kirillova

Saeima aicina valdību aizstāvēt lauksaimniekus

Saeima ar 84 balsīm pieņēma lēmumu Par nacionālo interešu aizstāvību lauksaimniecībā iestāšanās sarunās ar Eiropas Savienību.

Saeima aicina valdību iestāšanās sarunās ar ES aizstāvēt pozīciju, kas nodrošina lauksaimniecības un lauku turpmāko attīstību, kā arī radīt lauksaim-

niecības produkcijas ražotājiem līdzvērtīgus konkurences nosacījumus ar ES un tādus ražošanas apjomus, kuri atbilst vismaz valsts iekšējam patēriņam.

Projekta sākotnējo redakciju bija sagatavojusi opozīcija ārkārtas sēdē pēc EK ieteikuma jauno ES dalībvalstu zemniekiem piešķirt maksājumus tikai 25% apmērā no summas, ko saņem

citas valstis, kā arī piešķirt mazākas ražošanas kvotas. Opozīcija bija piedāvājusi panākt tādas ražošanas kvotas, kas pretēji EK ieteikumam vismaz segtu valsts iekšējo patēriņu. Opozīcija bija ieteikusi arī atvērt sarunu pozīciju Brīvā kapitāla kustība, lai paredzētu ierobežojumus ārvalstu pilsoņiem Latvijā iegādāties lauksaimniecības un meža

zemes 10 gadus pēc uzņemšanas ES.

Tautsaimniecības komisija piedāvāja citu redakciju, kas tika atbalstīta. Saeima uzdeva MK līdz 1. maijam informēt par priekšlikumiem, kuri sekmētu Latvijas pilsoņu iespējas veikt darījumus ar zemi, veicinātu īpašumu iegādi zemnieku saimniecību paplašināšanai.

ZINAS

Piešķirti valsts līdzekļi kultūras pieminekļiem

Kultūras ministrijas valsts nozīmes kultūras pieminekļu glābšanas programmas ietvaros vairākiem Preiļu rajona objektiem 2002. gadā piešķirti līdzekļi. Preiļu muižas stalla saglabāšanas vajadzībām piešķirti 600 lati, Preiļu parka tiltiņu atjaunošanai — 600 lati, Rušonas katoļu klosterim — 500 lati. Jersikas pareizticīgo baznīca šogad saņems 700 latus, bet darbiem Pastaru vēdzirnavu atjaunošanā no valsts atvēlēti 1000 lati. 700 latus saņems Gornajašu kapela, tāda pat summa paredzēta Bērzgales katoļu baznīcas vajadzībām.

Kā informēja valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektore Preiļu rajonā Inese Stūre, daži no šiem objektiem: Rušonas katoļu baznīca, Jersikas pareizticīgo baznīca līdzekļus saņem jau vairākus gadus pēc kārtas, kas ļauj turpināt darbus šo kultūras pieminekļu saglabāšanā. Inese Stūre vienlaikus izteica nožēlu, ka līdzekļi nav piešķirti Preiļu muižas kapelas remontam un muižnieku Šostovicku gleznu restaurēšanai.

Gatavojas tautas mākslas festivālam Preiļos

Šī gada 31. maijā un 1. jūnijā Preiļos ieplānotā «Tautas mākslas festivāla 2002» rīkošanas darba grupa apsprieda festivāla norisi. Paredzēts, ka festivāla pirmajā dienā Preiļu parka estrādē uzstāsies mājiniēki — Preiļu novada kolektīvi, vieskolektīvi. 1. jūnijā pilsētas, novada un rajona iedzīvotāji, kā arī ciemiņi tika aicināti uz amatnieku tirgu laukumā pretī Preiļu rajona padomei. Atsevišķas uzstāšanās un koncerti pilsētā notiks bērnu un jauniešu kolektīviem, folkloras kolektīviem. Festivāls noslēgsies ar plašu svētku gājieni un koncertu Preiļu parka estrādē un neiztrūkstošo zaļumballi.

Koru un deju kolektīvu virsvadītājus turpmāk algos

Kultūrkapitāla fonds izstrādājis mērķprogrammu «Dziesmu svētki», kurā tiek paredzēts finansējums rajonu un pilsētu koru virsdiriģentu un deju kolektīvu virsvadītāju algošanai 2002. gadā. Gatavojoties vispārējiem latviešu dziesmu un deju svētkiem, programmas ietvaros tiks sniegta metodiskā palīdzība un informācija kolektīvu vadītājiem, plānoti un organizēti semināri un kopmēģinājumi, sadarbībā ar pašvaldībām un kultūras inspektoriem rajonos rīkotas skates.

Šajā sakarā Valsts tautas mākslas centrs izstrādājis nolikumu, kura mērķis ir reglamentēt virsdiriģentu un virsvadītāju darbību. Noteikts, ka uz virsdiriģenta vai virsvadītāja amatu var pretendēt tikai kora mūzikas vai dejas nozares speciālists, kuram ir augstākā izglītība, autoritāte, sasniegumi darbā ar kolektīviem, vismaz trīs gadus ilga pieredze.

Kā informēja Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka, izvirzītie kandidāti tiks apspriesti rajona padomē, bet tos apstiprinās Valsts tautas mākslas centrā, kur ar viņiem noslēgs darba līgumus.

Augļkopjus aicina uz semināru

27.martā pulksten 10.00 Preiļos, Lattelēkom zālē notiks seminārs augļkopjiem, kurā piedalīsies Latvijas Augļkopju asociācijas vadītājs Pēteris Skrastiņš. Semināra organizētājs — Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs interesentus aicina zvanīt par tālruni 53-22391.

Lasītāju ievēribai!
Laikraksta nākamais numurs
iznāks ceturtdien - 28. martā.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Satversmes tiesa atceļ pensiju ierobežojumus

Ierobežojums strādājošiem pensionāriem saņemt pensiju pilnā apmērā neatbilst Satversmei un tādēļ ir atceljams, otrdien atzinusi Satversmes tiesa. Spriedums stāties spēkā no tā publicēšanas dienas "Latvijas Vēstnesī" un skars aptuveni 9000 strādājošo pensionāru, kuriem pienāktos pensija, kas lielāka par 90 latiem. Spriedumam ir likuma spēks, tādēļ apstrīdētā norma pensiju likumā savu spēku zaudēs bez grozījumu izdarīšanas. Sprieduma izpildei šogad būs nepieciešami 4,6 miljoni latu, lai strādājošiem pensionāriem izmaksātu pensiju pilnā apmērā. Iepriekšējos gados neizmaksātā nauda netiks kompensēta.

Višķu pagasts neiebilst pret radaru

Daugavpils rajona Višķu pagasts ir gatavs sarunai ar Aizsardzības ministriju par radaru uzstādīšanu pagasta teritorijā esošajā aerodromā. Kā jau tika informēts agrāk, no šī radara kategoriski atsakās Rēzeknes rajona Audriņu pagasts. Višķu pagasta deputāti ir saņēmuši visu nepieciešamo informāciju no Aizsardzības ministrijas par radaru, apspriedušies par tā tehniskajiem parametriem un ietekmi uz vidi ar vietējiem speciālistiem. Pēc viņu domām radars nav kaitīgs ne videi, ne cilvēku veselībai. Višķu pagasts cer, ka līdz ar radaru uzstādīšanu pagasts varētu iegūt papildu darba vietas, īpašuma nodokli, kā arī navigācijas iekārtas sava aerodroma atdzīvināšanai.

Laikraksts "Diena" lūdz izvērtēt Eigima partijas rīcības likumību

Laikraksts "Diena" šonedēļ lūdz tieslietu ministri Ingridu Labucku izvērtēt politiskās partijas "Latgales gaismā" rīcības likumību, liedzot iespēju 16. martā laikraksta žurnālistei sekot līdz partijas kongresa gaitai un informēt par to avīzes lasītājus. Tas ir likumā "Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām" pārkāpums. Saskaņā ar likumu politisko partiju darbības atbilstību likumam uzrauga tieslietu ministrs, kas var iesniegt sūdzību tiesā par kādas partijas nelikumīgu vai statūtiem neatbilstošu rīcību. Tāpēc "Dienas" iesniegums adresēts tieslietu ministrei. Kongresā neieļāda arī televīzijas "Panorāmas" filmēšanas grupu.

Izpilddirektoriem būs ierobežojumi

Saeima nodeva komisijām TB/LNNK iesniegtos grozījumus likumā par pašvaldībām, kas liedz kļūt par pašvaldības izpilddirektoru vai viņa vietnieku personai, kura pēc 1991. gada 13. janvāra darbojusies kompartijā, Interfrontē, Kara un darba veterānu organizācijā, Vistatvijas sabiedrības glābšanas komitejā. Par projekta nodošanu komisijām balsoja 52 deputāti, pret bija 17 deputāti no PCTVL un LSDSP. Iesniedzēji šīs normas nepieciešamību motivē ar Rīgas domes lēmumu par Latgales priekšpilsētas izpilddirektoru Iecelt Dmitriju Pavlovu, kas pēc 1991. gada vadija Interfrontes ideoloģiskajā vadībā esošo Kurzemes rajona izpildkomiteju.

Var atteikties no sociālā nodokļa paziņojuma

Līdz 1. aprīlim iedzīvotāji var atteikties no sociālās apdrošināšanas konta paziņojuma saņemšanas pa pastu, kurā tiek norādītas ziņas par katras personas veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām. Lai to izdarītu vai arī norādītu citu paziņojuma nosūtīšanas adresi, ir jāraksta iesniegums Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) filiālei, vislabāk savā dzīvesvietā.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs - SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Pagaidām nav risinājuma deputātu kompensāciju sakārtošanai

Nevienā citā pasaules valstī nav dzirdēts, ka deputātu izdevumu atlīdzināšanas mehānisms būtu atzīts par nelikumīgu, kā tas gadījies mūsu likumdevējiem — Satversmes tiesa kompensāciju mehānismu atzinusi par neatbilstošu Satversmes pamatprincipiem. Taču speciāli izveidota darba grupa vēl nav atradusi risinājumu kompensāciju saņemšanas sakārtošanai. Kāda šajā ziņā ir kaimiņu valstu pieredze, informē laikraksts «Neatkarīgā Rīta Avīze».

Igaunijā — stingra uzskaitē

Igaunijas parlamenta deputātiem līdz zināmā summai tiek atlīdzināti gan dzīvojamās telpas īres, gan transporta izdevumi, taču atšķirībā no Latvijas prakses ne krona netiek izsniegta bez attiecīga dokumenta, kas apliecina izdevumu patiesumu.

Ārpus Tallinas dzīvojošajiem deputātiem tiek segti dzīvokļa īres izdevumi līdz 180 latiem mēnesī vai izmīnāšanās viesnīcā (Ls 322). Mūsējie šo kompensāciju saņem «uz rokas», bet Igaunijā Valsts kanceleja tieši dorēķinās ar dzīvokļa izīrētāju vai viesnīcu. Ja deputāts alkst dārgāku apartamentu, starpība jāpiemaksā pašam. Ārpus Tallinas dzīvojošie deputāti saņem 80 kronu (Ls 2,85) komandējuma naudu dienā, vēl neliela summa transporta izdevumiem ik mēnesī tiek piešķirta komisijām un frakcijām. Arī tās naudu izsniedz tikai tad, ja deputāts uzrāda sabiedriskā transporta biļeti

vai taksometra čeku par braukšanu noteiktā saskaņotā maršrutā. Kompensācijas deputāti nesaņem atvaļinājuma laikā un sesiju starplaikos, no kā savukārt nav spējuši atteikties Latvijas pilsoņu priekšstāvji.

Lietuvā — dzīvoklis

Sarežģītāka sistēma ir Lietuvā. Deputātiem un viņu ģimenēm, kam Viļņā nav dzīvojamās platības, tiek nodrošināts bezmaksas dzīvoklis, komunālie un sakaru pakalpojumi, izņemot tālrunus. Ja deputāts pats izvēlas dzīvojamo telpu, bet tās izmaksas pārsniedz Seima noteiktās, starpību sedz deputāts. Ierindas deputāti var saņemt lietošanā dienesta auto bez šoferā. Ja deputāts tiek sūtīts komandējumā, viņam atlīdzina ceļa izdevumus, kādi tie būtu, izmantojot sabiedrisko transportu.

Līdzekļi kancelejas preču iegādei, telefona sakaru pakalpojumu apmaksai un tamlīdzīgiem izdevumiem katram deputātam tiek piešķirti vienas vidējās mēnešalgas apmērā. Frakcijas savā darba nodrošināšanai saņem gadā vienu vidējo mēnešalgu plus 0,2 mēnešalgas par katru frakcijas deputātu. Vēl deputātiem ir tiesības visas Lietuvas teritorijā izmantot bezmaksas veselības aprūpes pakalpojumus.

Krievijā un Vācijā

Krievijas Valsts domes 1999. gadā pieņemtais likums par deputātu statusu bez algas paredz arī abu palātu deputātu papildu jeb pīru izdevumu atlīdzību, kas noteikta piecu minimālo al-

gu apmērā — 500 rubļu (10 latu). Atlīdzina arī izdevumus par deputātu un viņu ģimenes locekļu pārcelšanos.

Federācijas padomes locekļiem, domes deputātiem ir tiesības bez maksas izmantot visus komunikāciju līdzekļus, tajā skaitā arī sabiedrisko transportu, ar piebildi — nestāvēt rindā pēc biļetes.

Vācijas Bundestāga deputāti papildus algai (12 875 vācu markas) saņem arī «atlīdzību par izdevumiem, kas radušies deputāta pienākumu pildīšanas dēļ» — naudu, aprīkojumu, labiekārtojamu biroju Bundestāgā. Noteikta arī brīva dienesta auto, pilsētas transporta, vilcienu, lidmašīnu izmantošana Vācijas iekšienē.

Deputāti saņem arī «izdevumiem atbilstošu», ar nodokļiem neapliekamam atlīdzību par pilnvaru pildīšanu. Šai atlīdzībai jāsedz ārpus Bundestāga esošā biroja uzturēšanas, iekšzemes izbraukumu izdevumi, kas saistīti ar darbu.

Latvijas deputāti nevar rast risinājumu

Pašlaik speciāli izveidotā darba grupa nav radusi risinājumu, kā sakārtot deputātu kompensāciju izmaksāšanas kārtību, kuru Satversmes tiesa jau 22. februārī atzina par neatbilstošu konstitūcijas pamatprincipiem, lai gan paši deputāti būtu ieinteresēti pēc iespējas ātrāk sakārtot kompensāciju izmaksāšanas kārtību, priekšlikumi tiek izteikti negribīgi, tie nav fiksēti, līdz ar to arī presi neesot īsti par ko informēt.

Saeimas deputātu ikmēneša kompensācijas

2000. gada 28. februāra Saeimas prezidija lēmums:

■ Dzīvojamās telpas īres izdevumu segšanai līdz 200 latiem mēnesī. Nosacījums — var saņemt katrs deputāts, kuram pilnvaru laikā nepieciešams irēt dzīvojamo telpu Rīgā.

■ Transporta izdevumu segšanai — 93 latu deputātiem, kuru lietošanā nav dienesta automašīnas, 130 latu deputātiem, kuri dzīvo 60 līdz 150 km attālumā no Rīgas, 167 latu deputātiem, kuri dzīvo vairāk nekā 150 km attālumā no Rīgas.

■ Kancelejas preču iegādei, sakaru pakalpojumu un reprezentācijas izdevumu segšanai 55 latu.

■ Ar nodokļiem neapliekamas kompensācijas izmaksā gan slimības laikā, gan atvaļinājuma laikā.

Par sniegto ziņu patiesumu atbild deputāts ar parakstu, atskaites dokumenti nav nepieciešami, izsniedz visiem, kas pieprasa.

Saeimas Revīzijas komisijas priekšsēdētājs P.Maksimovs piedāvājis kārtību, kad īres dzīvokli pasūta, ar irnieku līgumu slēdz un viņam maksā Saeimas kanceleja, bet Revīzijas komisija novērtē, vai līguma summa ir pieņemama. Noraidīts esot priekšlikums ierobežot īres izdevumu maksimālo summu 200 latu līdz 120 latiem.

Lai gan kompensāciju likumīgā izmaksa ar 1. aprīli lēmumu tika apturēta februāra beigās, februārī deputāti kompensācijas vēl saņēma ierastajā kārtībā, bet martā to izmaksa apturēta. Bez piemaksām deputāti varētu palikt arī aprīlī, jo nav izdarīti grozījumi Saeimas Kārtības rullī.

ATGRIEŽOTIES PIE PUBLICĒTĀ

«Pastnieku strīds» Riebiņos atbalsojas arī Rīgā

20. februāra numurā «Novadnieks» rakstīja par konfliktu Riebiņu pasta nodaļā, kad Preiļu pasta normētājas Zojas Aleksejevas un pastnieces Larisas Malahovas strīds pārauga ķīviņā, kurā neiztika bez savstarpējiem apvainojumiem un pat lāstiem. Pēc šī incidenta Preiļu rajonu apmeklēja uzņēmuma «Latvijas pasts» izveidota komisija, kas izvērtēja šo gadījumu.

Pēc strīda, kas starp abām darbiniecēm notika pasta nodaļas telpās, Riebiņu pastnieki vērsās ar iesniegumu policijā, un pasta normētājai Z.Aleksejevai tika sastādīts protokols par sīko huligānismu. 19. februārī Preiļu rajona tiesa izskatīja lietu un nolēma to izbeigt, jo nesaskatīja tajā sīkā huligānisma pazīmes. Pēc šī ga-

dījuma no Rīgas ieradās «Latvijas pasta» izveidota komisija, lai tiktos ar Preiļu pasta darbiniekiem un direktoru Mavrikiju Lomakinu, kā arī ar Riebiņu pastniekiem.

M.Lomakins «Novadnieku» informēja, ka pasta normētājai Zojai Aleksejevai ir izteikts rājiens saskaņā ar «Latvijas pasta» rīkojumu nr.

4, kas nosaka, ka laikā, kad notiek naudas pārskaitīšana (strīds notika tieši šajā laikā), pasta nodaļā nedrīkst atrasties nepiederošas personas, kuras šajā gadījumā bija Preiļu pasta normētāja Z.Aleksejeva un šoferis. Z.Aleksejeva pārkāpusi arī iekšējos darba kārtības noteikumus, kas nosaka, ka pasta darbiniekam ir jāatturas no darbībām, kas traucē citiem darbiniekiem izpildīt viņu darba pienākumus.

Saskaņā ar «Latvijas pasta» rīkojumu nr.4 piezīme izteikta Riebiņu pasta nodaļas vadītājai Natālijai Volonteī, kura pieļāva nepie-

derošu personu atrašanos pasta telpās laikā, kad nauda tika pārskaitīta un nodota pastniekiem piegādei klientiem. Rājienu ar brīdinājumu par neatbilstību ieņemamajam amatam ir saņēmis arī Preiļu pasta priekšnieks M.Lomakins.

Līdz 1. maijam Preiļu pasta vadībai ir uzdots veikt normēšanu visos piegādes iecirkņos. Saskaņā ar šo rīkojumu visos iecirkņos tiks veikta pārnormēšana, kuru gan ar velosipēdu, gan kājām veiks divi Preiļu pasta darbinieki un pastnieks, paškaldroja M.Lomakins.

G.Kraukle

BALVA LASĪTĀJAM, REDAKCIJAS SLEJA

Cilvēkiem jāklūst labestīgākiem

Laikam no tā, ka pašreiz saule tāda skopa, arī cilvēkos ir pārāk maz gaišuma, saņemot laikraksta izlozē savu balvu — «Novadnieka» lietussargu, saka mūsu lasītāja no Preiļu novada Aizkalnes pagasta TEKLA ZIEMELE.



● — Gaidu siltu laiku un saulīti. Kartupeļi sēklai jāpārslā, arī sēklu veikalos arvien vairāk gribas iegriezties, — savās pavasara izjūtās ar «Novadnieku» priecīgi dalās Tekla Ziemeles. Dzīve ir mozaika, kurā pelēcīgie laukumiņi mijas ar gaišajiem, tāpat arī dabā netrūkst lietaino dienu, taču ceram, ka lielais «Novadnieka» lietussargs Teklas kundzei noderēs kā drošs patvērumis no lietus un vēja pelēcās pavasara dienās. Foto: M.Rukosujevs

būdams traktorists, gan kombainieris. Kādreiz Teklas kundze daudz šuvusi, bet tagad sirdsprieku rod, darbojoties ar adatām un raiņiem dzīparu rakoliem, no kuriem top rakstaini cimdi un zeķes abiem dēļiem — Aivaram un Ilmāram — un

viņu ģimenēm. Abi ar vīru Pēteri, kura hobijs tagad ir grāmatu lasīšana, jau sagādājuši trīs mazdēlus. Teklas kundze neželē labus vārdus arī par savām vedeklām. Aivars ar ģimeni dzīvo un saimnieko turpat Aizkalnes pagastā, bet Ilmārs mit

Preiļos un strādā Preiļu novada domē.

Laikrakstu čaklākie lasītāji laukos parasti ir pensionāri, jo viņiem ir vaļa ar avīzi rokā apsēsties un mierīgi to pārlapot. «Liepās» pasūtīti vairāki laikraksti, bet «Novadnieku» ģimene izlasot pilnībā. Otrās avīzes, kas tik plaši rakstītu par Preiļu rajona aktualitātēm un pazīstamu cilvēku dzīvi, nav. Teklas kundzei ļoti, ļoti nepatīk, ja laikrakstos kā uz dēlnas izlikta domnieku plēšanās savā starpā. Daudz svētīgāk būtu, ja nesaskaņas izdotos nokārtot mierīgi un bez ecēšanās, ļaujot strādāt un paveikt iesākto, spriež lasītāja. Avīzēs viņai patīk lasīt tādas rakstus, kur stāstīts par ģimenēm, kā arī atsevišķu cilvēku dzīvesstāstus. Aizraujoši bijis lasīt materiālu par Ēnu dienām skolās, kurās jauniešiem bija iespēja iestāties dažādu darbinieku «ādā». Lasot avīzes un skatoties televīziju, patīk, ja ir arī kāds izklaidējošs akcents, televīzijā tās ir spēles, Teklas kundze iemīļojusi «Mini mani» un «Laimīgo pāri».

G.Kraukle

SPECIĀLISTA PADOMS

Sāksim sakopt zemesi

Sāks dīgt pirmās nezāles un viens no pirmajiem darbiem ir rindstarpu irdināšana un pagaidām tikai slimo lapu aizvākšana no lauka un to iznīcināšana. Mazdārziņos to izdara ar kapli vai grābekli, bet lielos stādījumos ar atspēru ecēšām, kultivatoru vai ar ritenkapli. Ieteicams augsni irdināt saulainās dienās, irdinot virspusē nonāks daļa ziedu smecernieka kūniņu, kuras vēja un saules iedarbībā aizies bojā.

Bieži vien ilgstošu atkušņu dēļ dažās vietās zemesi izskatās panīkušas un vārgas, tāpēc būtu nepieciešama to virsmēlošana ar zemenēm paredzētiem kompleksiem minerālmēsliem. Bioloģiskās lauksaimniecības piekritēji zemesi, aplaista ar atšķaidītu vircu. Lai zemesi būtu spēcīga un noturīga pret slimībām, ik pēc 15-20 dienām vai vienu reizi mēnesī vēlams būtu zemeņu cerus aplaistīt ar kūtsmēsļu uzlējumu (1:3). Kūtsmēsļus raudzē apmēram nedēļu un uz katrām 10 litriem raudzējuma pievieno pusglāzi pelnu.

Pavasārī vienu reizi būtu vēlams apsmidzināt zemesi

ar 1% kālija permanganāta vai 1% Bordo šķīdumu. Nevajadzētu steigties ar veco zemeņu lapu novākšanu, lapas savāc tikai tad, kad būs beigušās krasās diennakts temperatūru svārstības un nakts temperatūra vairs nenoslīdēs zem nulles. Ja lapas jārauj no auga ar spēku, tad augiem vēl vecās lapas ir vajadzīgas, lai pasargātu ziedpumpurus un jaunus dzinumus no apsaldāšanas. Kad lapas viegli atdalās no auga un var grābt ar grābekli, tad ir istais laiks to aizvākšanai. Vecās lapas pēc novākšanas vēlams sadedzināt vai ierakt dziļi zemē.

Daudzi zemeņu audzētāji mazdārziņos iecienījuši ķiploku un sīpolu stādīšanu starp zemeņu ceriem, lai atbaidītu ziedu smecernieku. Citi audzētāji starp zemenēm stāda tomātus, tie arī atbaida kaitēkļus un labi pacieš viens otra klātbūtni. Sīpolu uzlējumu lieto pret zemenāju ērci.

Ziedu smecernieka apkarošanai nedēļu pirms zemeņu ziedēšanas izsmidzina pieskares insekticīdu. Īsi pirms ziedēšanas augsni mulčē ar smalkām ēvelskaidām, zāģu skaidām, sasmalcinātiem salmiem, ja līdzekļi atļauj, var iegādāties veika-

los mulčējamo materiālu. Tādējādi ogas tiek pasargātas no saskarsmes ar augsni kā arī nezālēm augšana būs apgrūtināta. Pavasarī pa tikko sadīgušajām (pirmo īsto lapu stadijā) divdīgļlapju nezālēm, lielražotāji nezāļu iznīcināšanai var izmantot herbicīdu.

Ja uzdarbojas kurmji

Vasarās daudziem zemes lietotājiem problēmas sagādā kurmji ar saviem rakumiem, izcilātajām gurķu un puķu dobēm. Visvairāk kurmji uzdarbojas zālajos, pļavās, kur ir nekopti vārpataini lauki. Tie staigājot pa saviem pazemes labirintiem meklē sev barību, labprāt ēd sprakšķu (drātstārpu) kāpuru, iznīcina zemesvēzi un citus kukaiņus. Kurmji visaktīvāk pārvietojas pa savām ejām krēslas stundās vai ap diviem, trijiem pēcpusdienā.

Kurmju izķeršanai var izlikt kurmju ķeramos slazdus, stiepļu un šķēru lamatas. Alās var sabāzt dīzeļdegviela vai petrolejā samērcētas lupatas, vai vienkārši ieliet alās vircu, kurmjiem tā nepatīk, vai saliet daudz ūdens. Var atrakt alas un tajās iebērt karbidu, kurš izdala gāzi ar nepatīkamu smaku.

Zemē var ierakt ar valēju kaklu pudeles, kaklu atstājot nedaudz ārā. Izmanto stikla un arī plastmasas pudeles. Vējam pūšot, pudeles rada zemes virskārtā vibrāciju, kas kurtmjos izraisa nepatīku, kurtmji bēg projām uz blakus dārziem. Var uzlikt grabošas vējdzirnavas, šīs skaņas arī aizbaida kurtmjos.

Var atrakt alu, ielikt caurules, kurās ievieto dūmu sveces (ražotas Latvijā). Tās domātas lietošanai uz lauka, vislabāk puķu stādījumos un zālajos, nevis ēdamo kultūru stādījumos.

Vēl izmanto pretkurmju līdzekļi - sēra sveces, tām sadegot izdalās gāze - sēra dioksīds, kurš kairinoši iedarbojas uz kurtmju elpošanas orgāniem. Pēc sveču dedzināšanas kurtmji maina savu dzīves vietu, tiek aizbaidīti.

Kurmju aizbaidīšanai un iznīcināšanai alās var izlikt saindētas ēsmas, citi iesaka alās uzlikt sarullētas košļājamās gumijas plāksnītes.

Veikalos var iegādāties arī citus kurtmju aizbaidīšanas un iznīcināšanas līdzekļus.

Anita Trūpa,
Valsts AAD Latgales reģionālās nodaļas Augu aizsardzības un karantīnas Viļānu prognožu daļas vecākā speciāliste

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklausīsim pa tālr. 1-53-07056.

Par šo un to mums apkārt un valstī

Šonedēļ iestājās astronomiskais pavasaris, lai gan tā atnākšana bija jūtama jau krietni agrāk — te manijām cirvulus debesis, te strazdi ar zvirbuliņiem ap cilvēku radītajiem putnu mājokļiem ķīvējās, te brīnumainā kārtā pat baltās cielas un stārķi manīti pa pļavām bradājam. Var gudri spriest un prātot, cik reizes vēl uzsnigs un cik ilgi jāgaida līdz kartupeļu stādāmajam laikam, taču daba mums padomu neprasis un visu darīs pa savam prātam. Tur nu mēs neko nevaram grozīt pat pie labākās gribas. Cita lieta — valsts ekonomiskā, sabiedriskā un politiskā dzīve, kuras procesus lielākā vai mazākā mērā varam ietekmēt.

Satversmes tiesa šonedēļ atcēlusi pensiju ierobežojumus, kas attiecās uz strādājošajiem pensionāriem. Devīni tūkstoši čaklu un darbiņu pensionāru tagad varēs saņemt ne tikai algas, bet arī krietnas pensijas, lai gan valstij tas līdz gada beigām prasīs papildus 4,6 miljonus latu un var pavisam nopietni apdraudēt budžetu. Mārtiņš Draudiņš, viens no pensionāriem, kas pagājušajā gadā iesniedza sūdzību Satversmes tiesā, atzīst — Satversmes tiesa esot vienīgā godīgā salīna mūsu korumpētajā valstī. Jāsaka, labi, ka tā, labi, ka ir tiesa, kurai tautas uzticības reitings nav nokritis līdz bezdibēnīgajiem dziļumiem, kā citām valstiskajām institūcijām.

Bet kā lai izvērtē un prognozē, kas notiks ar citām lietām, kas nav Satversmes tiesas kompetencē? Piemēram, ar politisko darboņu patvaļu, kas reizēm robežojas ar pašiem sliktākajiem padomijas laiku piemēriem. Daugavpils iedzīvotāju nesena elks un «Ziemassvētku vecītis» Rihards Eigims, kurš ar dāvanu kultēm jau vairākus gadus apceļoja pilsētnieku dzīvokļus, tādā veidā pārliecinoši tautu par sevi kā vienīgo iespējamo pilsētas mēru, pagājušajā sestdienā, kā smeļies, nogāzis pamatīgu politisku podu. Savas politiskās organizācijas «Latgales gaisma» kongresā nav laidis iekšā ne tikai vairāku vietējo preses izdevumu žurnālistus, bet arī «Dienas» un «Panorāmas» pārstāvjus. Tagad viņam tikai atliek cerēt, ka šī mazā nerātība, kas masu saziņas līdzekļos tiek vērtēta visai asi, līdz 8. Saeimas vēlēšanām aizmirsisies. Citādi brašajam Latgales pusim iejāsana uz balta rumaka Rīgā parlamenta ēkā, kā saka, nedraud.

Vēl trakāk vietējiem politiķiem gājis Limbažu domē, kur pie varas, gluži kā Preiļos, Tautas partijas pārstāvis. Šis vīrs esot aizmirsis sekretariāta tēlpā pašrocīgi sastādītu sarakstu ar nekavējoties veicamajiem darbiem. Paticībā tas bijis domē strādājošo personu saraksts, bet tās, visas kā viena, opozīcijā esošā «Latvijas ceļa» pārstāvji vai atbalstītāji. Nu Limbažu mēram vajadzēs krietni vairāk ziepju nekā pasakā tai melnajai vārnai, kura gribēja balta nomazgāties, lai pierādītu saviem vēlētajiem, ka ar burtiņiem «LC» lapas malās viņš ir domājis nevis «Latvijas ceļš», bet gan «ļoti cienījamais».

Arī mūsu mīļajos Preiļos iet visādi, bet pārsvarā ar kašķēšanos, plēšanās un strīdēšanos uz priekšu kuļamies. Ik pa brīdim kāds no vadošajiem kungiem atgādina, ka Preiļiem ir lemts būt par Latgales reģiona sirdi. Ne nu būs nekā... Nesenā sarunā viens labi pazīstams vadoss darbinieks teica — i neceriet, i nedomājiet, bet paskaitiet, cik gudru, izglītotu, jaunu, talantīgu un perspektīvu speciālistu pēdējā laikā ir aizbraukuši projām. Zēl gan, ka mūsu varasvīru rīcībā nav tādas statistikas, bet tā būtu visnotaļ šokējoša. Lai gan no vienas puses varbūt tā arī labāk, jo mēs jau neprotam izmantot talantus. Daudz vienkāršāk ir valdīt, ja tev apkārt lišķi, pielīdēji, klusām ausi cukstētāji.

L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Kokapstrādātāji nodibinājuši asociāciju

Nesen nodibinātā kokapstrādes uzņēmumu Preiļu reģionālajā asociācijā apvienojušies 17 biedri. Par asociācijas priekšsēdētāju ievēlēts SIA «Everss V» īpašnieks Henriks Vibornais no Riebiņu pagasta. Asociācijas pirmajā valdes sēdē par izpilddirektori ievēlēja Aija Bitinas. Jaunās asociācijas vadībai jau notikusi lietišķa tikšanās ar Latgales Attīstības aģentūras PHARE ekspertiem par projekta izstrādes iespējām.

L.Kirillova

Arī atkritumus var izmantot lietderīgi

Kokapstrādes atkritumus var ne tikai dedzināt

To, cik tīra vai piegrūzota ir vide ap mums, pavasarī noslēpt nav iespējams. Sētnieku darba un mūsu pašu attieksmes rezultāts kā uz delnas redzams, kad, nokūstot sniegam, atsedzas pagalmi, zālieni un ražošanas teritorijas. Taču sadzīves atkritumus iespējams arī pārstrādāt, pie tam, gūstot ne vien morālu, bet arī materiālu labumu sev, saka Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vadītāja Solveiga Mazjāne.

Preiļu rajonā pēdējo desmit gadu laikā ir strauji sarucis rūpnieciskās ražošanas īpatsvars, samazinājies vides piesārņojums. Tomēr arī mazā un vidējā biznesa pārstāvjiem jau pirms darbības uzsākšanas būtu jāpārdomā, kādu ietekmi uz vidi atstās ražošanas vai pārstrādes process.

Samērā daudz atkritumu ražošanas procesā paliek kokapstrādes uzņēmumiem. Esam jau pieraduši pie zāgskaidu un nomaļu krāvumiem līdzās gateriem, lai gan nedz ainavu, nedz vides kvalitāti tie nedaiļo. Preiļu rajonā ir vairāk kā četrdesmit kokapstrādes uzņēmumi, kurus apsekojuši Daugavpils reģionālās vides pārvaldes inspektori, lai pārliecinātos, kā uzņēmēji izmanto uzkrātos kokapstrādes atkritumus. Aptuveni puse zāgētavu skaidas un citus kokapstrādes atkritumus uzglabā zem

klajas debess bez pielietojuma. S.Mazjāne uzsver, ka šis nebūtu labākais variants, jo nepielietotie koksnes atkritumi nelabvēlīgi ietekmē vidi. Tiem pūstot, izdala kaitīgās vielas, kas nokļūst gruntsūdeņos. Dedzināt koksnes pārpalikumus, kā arī jebkurus citus atkritumus, ir aizliegts. Sadedgot atmosfērā nokļūst cilvēka organismam kaitīgas vielas.

Apsveicama ir tendence koksnes atkritumus pārstrādāt, ko jau tagad dara daudzi gateru īpašnieki. Gan Preiļos, gan Līvānos darbojas koksnes apkures katli, un pilsētu tuvumā esošajām kokzāgētavām tā ir vēl viena iespēja realizēt atgriezumus un šķeldu. Pēc reģionālās vides pārvaldes rīcībā esošajām ziņām Preiļu pilsētas apkurei koksnes atkritumus piegādā z/s «Olūts», SIA «ISIDA NV», SIA «Automobilists», z/s «Vītoli», z/s «Andrejam», SIA «RBKK». Arī z/s «SID-92» Rožupes pagastā koksnes atgriezumus šķeldo katlu māju vajadzībām, tos izmanto Līvānu pilsētas apkurei. SIA «Ceriņi 98» ar kurināmo apgādā Sīlukalna pagasta padomi.

Daudzas zāgētavas no koksnes atgriežumiem atbrīvojas, realizējot tos privātiem klientiem. Piemēram, SIA «Upmaļi», z/s «Priežu kalns», SIA «Jersikas kokapstrādes sabiedrība» Jersikas pagastā, SIA «Velkme» Līvānu novadā, p/s «Turība» un SIA «Everss V» Riebiņu pagastā, z/s «Silajāņu ainavas» Silajāņu pagastā.

Ir uzņēmumi, kas atkritumus sadedzina paši savās katlu mājās, piemēram, SIA «Līvānu mājas un logi», SIA «Līvānu ķieģelis» Jersikas pagastā, SIA «Daugavas meži», SIA «APP-99» Līvānu novadā, SIA «Angro» Rušonas pagastā un citi. S.Mazjāne atzīst, ka uzņēmumiem neviens neliedz veidot uzkrājumus, taču vislabāk to darīt speciālās nojumēs, kur skaidas un atgriezumus nebojā, sniegs un lietus. Slēgtā šķūnī koksnes atkritumus apkures vajadzībām glabā, piemēram, z/s «Zigāji», savukārt tvertnē — SIA «Kalni B» Rušonas pagastā.

Kā atzīst S.Mazjāne, ir patīkami, ka daudzi uzņēmēji, negaidot, ka kāds viņiem aizrādīs par vides piesārņošanu, meklē iespējas, kā realizēt ražošanas atkritumus, protams, rēķinoties ar iespējām un pieprasījumu. Kāds skaidas izmanto teritorijas līdzināšanai, cits lopkautuves atkritumu kompostēšanā, vēl kāds piegādā netālu esošai fermai kā pakaišus vai ķieģeļu rūpniecībai kā ražošanas izejvielu.

S.Mazjāne stāsta, ka interesanta prakse kokapstrādes atkritumu izmantošanā ir Madonas rajonā, kur sadarbībā ar zinātniski pētnieciskā institūta speciālistiem zāgu skaidas izmanto komposta gatavošanā, iepriekš tās attiecīgi apstrādājot. Kompostu pēc tam fasē un īpašnieks gūst ienākumus no atkritumiem, kas citur mētājas bez pielietojuma.

Vide ir daudznozīmīgs jēdziens, ko tieši ietekmē cilvēku rīcība. S.Mazjāne atgādina, ka saskaņā ar likumu «Par vides aizsardzību» katram iedzīvotājam ir tiesības uz kvalitatīvu dzīves vidi, kā arī «prasīt, lai kompetentas valsts institūcijas, juridiskās personas un to amatpersonas, kā arī fiziskās personas izbeidz tādu darbību vai bezdarbību, kas šo vidi pasliktina, kaitē iedzīvotāju veselībai un apdraud viņu dzīvību, intereses un īpašumu.»

Tuvojas pavasaris, kad pēc iespējas biežāk dodamies zaļumos, tādēļ reģionālā vides pārvalde aicina rūpēties par to, lai izvēlēta atpūtas vieta pēc tās apmeklējuma tiktu sakopta — stikla tara, plastmasas un papīra izstrādājumi aizgādāti līdz atkritumu konteineriem nevis atstāti kā nepatīkama «vizītkarte».

Komposta kaudze sākas virtuvē

Darbojoties virtuvē nekādi neiztikt bez atkritumu spaiņa, taču ne vienmēr atceramies, ka daudz vērtīga, ko varētu izmantot mazdārziņa kompostam, mēs vienkārši izmetam ārā.

Otrreiz izmantojamie atkritumi ir kartupeļu mizas un citu dārzeņu atliekumi, kā arī atkritumi no pienu un gaļas produktiem. Tos pareizi apstrādājot, var iegūt vērtīgu mazdārziņa mēslojuma kompostu.

Ja ir sagatavotas kastveida

krātuves virs zemes vai arī tās ir ieraktas zemē, tad, gatavojot kompostu, apakšā jāieber apmēram plaukstu biežuma kūdras slānis. Uz tā var bērt kartupeļu mizas vai citu dārzeņu, gaļas vai pienu produktu atliekas. Virsū jāuzkaisa pelni (visieteicamākie ir lapu koku pelni) vai kaļķis, nedaudz slāpekļa minerālmēslu. Tādas kārtas jāturpina līdz krātuve ir pilna.

Ja nav izgatavotas kastveidīgas komposta krātuves, labi var izmantot lielos plēves maisus. Pildīšanas kārtība ir līdzīga, tikai plēves maiss pēc iebēršanas cieši jāaiztaisa, uzlietot slogu. Ziemā gatavotais un krātais komposts pavasarī, iestājoties siltam laikam, jāpārjauc.

Komposta gatavošanu veic gan ziemā, gan arī vasarā, kļūst pieejama zaļā masa un sulīgā nezāles. Kompostā nedrīkst likt nezāles ar sēklām, jo tās piesārņo augsni. Ravējot dārzu, pārējās nezāles var nest un kompostēt kopā ar virtuves atkritumiem. Jauktais komposts ir jānoblīvē, lai sulīgās nezāles sakalst un labāk satrud. Kompostējamā masā pa laikam vajadzētu vēl ielikt kūdru un uzkaisīt slāpekļa minerālmēslus, kā arī pelnus vai kaļķi. Šādi gatavots komposts labāk satrudēs un vasaras beigās jau būs izmantojams dārziņa mēslošanai.

G.Kraukle

LĪVĀNU NOVADĀ

Iedzīvotājus soda administratīvi

Ne katrs zina, ka gadījumā, ja bērns atrodas uz ielas pēc pulksten 23.00, ja dzīvojat bez pieraksta vai pases, ja valsts svētkos pie savas mājas neesat izkārījis karogu, jums var piemērot administratīvo sodu. Līvānu domes administratīvā komisija šogad izskatījusi jau vairāk kā trīsdesmit protokolus.

Tirgo «kandžu» un neuzrauga suni

Ar naudas sodu 5 latu apmērā (Saistošie noteikumi nr. 6 5.1.) sodīta persona, kas mazgojusi automašīnu pie dzeramā ūdens koplietošanas akas Līvānos. Savukārt par pretlikumīgu pašgatavota alkohola realizēšanu sodu 3 latu apmērā saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (LAPK) 176. pantu saņēmusi persona, kura pārdevusi 1,5 litrus «kandžas», iekasējot par to Ls 2,40. Par sunu turēšanas noteikumu pārkāpumu persona sodīta ar 10 latu naudas sodu (LAPK 106. panta

2. daļa). Suns pastaigājies bez uzraudzības pilsētas teritorijā.

Pase noslikst upē un pazūd ceļojuma laikā

Par nolaidīgu pases glabāšanu protokols sastādīts četrām personām (LAPK 187. pants). Vienai no viņām pase kopā ar piezīmju grāmatiņu iekritusi Dubnā. Trijos gadījumos piemērots naudas sods 5 latu apmērā, vienā gadījumā persona brīdināta. Brīdinājumu saņēmusi persona, kas Līvānos dzīvojusi bez pieraksta (LAPK 186. panta 2. daļa). Četras personas saņēmušas brīdinājumu par dzīvošanu bez derīgas pases (LAPK 186. panta 1. daļa).

Patvaļīgi pieslēdzas elektrībai un mazgojas svešā īpašumā

Izmantojot telefona līniju, kāda persona pieslēgusies pie gaites apgaismojuma, jo dzīvoklī nebijis gaismas (sods — Ls 15 pēc LAPK 176. panta). Savukārt cita persona patvaļīgi pieslēgusies

kabeļtelevīzijas tīklam (sods — Ls 25 pēc LAPK 148. panta 1. daļa). Kādas privātmājas īpašniece konstatējusi, ka kaimiņš cauri viņas dārzam novilcis televīzijas kabeli, kā arī nozāgējis ābeļu zarus, kas viņam traucējuši. Par patvarību vainīgā persona sodīta ar naudas sodu 15 latu apmērā (LAPK 176. pants), neļikumīgi ievilktais vads jānovāc.

Administratīvā komisija izskatīja protokolu par triju personu patvaļīgu iekļūšanu SIA «LETTGLAS» teritorijā, kur tās vēlējās nomazgāties uzņēmuma piederšajās dušās. Pārāpjojoties pār uzņēmuma žogu, trīs draugi devušies uz dušas telpu gērbtuvēm, kur iztukšojuši pusstoppu. Divi no viņiem pēc tam devušies uz pilsētu pēc vēl vienas alkoholiskā dzēriena pudeles, bet trešais palicis gērbtuvē, kur viņu un vēlāk arī pārējos aizturēja valsts policijas un uzņēmuma apsardzes darbinieki. Visas trīs personas saņēmušas brīdinājumu (LAPK 176. pants).

Skali trokšņo un neatver durvis «ātrajiem»

Brīdinājumu saņēma persona, kura daudzdzīvokļu mājā Rīgas ielā skali klausījās mūziku laikā no 24.00 līdz 4.00, tādējādi traucējot apkārtējo mieru (saistošo noteikumu 4.10 punkts). Savukārt kāda cita persona, būdama alkohola reibumā, apzināti nepatiesi izsauca ātrās medicīniskās palīdzības brigādi. Personai uzlikts naudas sods 5 latu apmērā (LAPK 202. pants).

Klaido bērni un klaido vecāki

Par bērnu audzināšanas un izglītošanas pienākumu nepildīšanu (LAPK 173. panta 1. daļa) brīdinājumu saņēmusi kāda pusaudža māte. Pusi aizturēja policijas darbinieki, kad viņš Līvānu 2. vidusskolas tualetē smēķēja. Kāda cita pusaudža mātei uzlikts naudas sods 5 latu apmērā, jo viņas dēlu diskotēkas laikā alkohola reibumā aizturēja poli-

cija. Brīdinājumu saņēmušas vēl divas personas, kas nav pildījušas vecāku pienākumus un atstājušas bērnus bez uzraudzības. Līvānos policijas nodaļas darbinieki pēc pulksten 23.00 kafējnīcās «Alianse» un «Oāze» aizturējuši divas nepilngadīgas personas. Vecāki brīdināti.

Bojā pieturvietu un neizkar valsts karogu

Par transporta pieturvietas bojāšanu policija aizturējusi divas personas, kas pie kafējnīcas «Arka» esošajai autobusu pieturvietai centās noņemt alumīnija plāksnes. Administratīvā komisija pieņēma lēmumu brīdināt abas personas (Saistošie noteikumi nr. 6 4.1. punkts). Brīdinājumu saņēmušas trīs personas, kas Latvijas Republikas proklamēšanas dienā, 2001. gada 18. novembrī nebija izkārušas valsts karogu.

G.Kraukle

VID LATGALES REĢIONĀLĀS IESTĀDES INFORMĀCIJA, REKLĀMA

Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālā iestāde atgādina nodokļu maksātājiem par gada pārskatu un deklarāciju iesniegšanas termiņiem

I Līdz 2002. gada 1. aprīlim Valsts ieņēmumu dienestā pēc maksātāja dzīvesvietas jāiesniedz gada ienākumu deklarācija par 2001. gadu:

● iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem – individuālo uzņēmumu un zemnieku saimniecību īpašniekiem, individuālā darba un saimnieciskās darbības veicējiem;

● fiziskām personām, kas 2001. gadā ir guvuši ar iedzīvotāju ienākumu nodokli neapliekamus ienākumus, piemēram, ienākumus no personis-

kās mantas pārdošanas, kuri kopā pārsniedz 1008 latus;

● fiziskām personām, ja 2001. gadā tika gūti ienākumi pārdodot nekustamo īpašumu, kurš atradies īpašumā mazāk nekā 12 mēnešus.

II Uzņēmumiem, uzņēmēj-
abiedrībām un bezpeļņas orga-
nizācijām līdz 2002. gada
30. aprīlim Valsts ieņēmumu
dienestā ir jāiesniedz uzņemu-
ma gada pārskats par 2001.
gadu.

III Ar pievienotās vērtības
nodokli apliekamajām perso-

nām līdz 2002. gada 1. mai-
jam ir jāiesniedz pievienotās
vērtības nodokļa deklarāci-
ja par 2001. gadu.

Gada pārskati un deklarāci-
jas iesniedzami:

**VID Latgales reģionālās
iestādes**

● Preiļu nodajā – Raiņa
bulvārī 24, Preiļos, tālrunis
53 - 22341;

● Preiļu nodajas Līvānu
iecirknī, Līvānos, Zaļā ielā
23, tālrunis 53 - 41432.

Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālā iestāde informē, ka saskaņā ar 2002. gada 18. marta Valsts ieņēmumu dienesta (VID) rīkojumu nr. 404 «Par paaugstinātas aizsardzības pret viltošanu stingrās uzskaites pavadzīmju rēķinu ieviešanu», no 2002. gada 22. aprīļa līdz 2002. gada 1. jūlijam nodokļu maksātāji darījumus var noformēt kā ar jaunā veida veidlapām, tā arī ar atlikumā palikušajām līdzšinējā veida veidlapām.

No 2002. gada 1. jūlija darījumus varēs noformēt tikai ar jaunā veida veidlapām, līdzšinējā veida veidlapas no 2002. gada 1. jūlija tiks uzskatītas par nederīgām darījumu noformēšanai.

Nodokļu maksātājiem līdz 2002. gada 15. jūlijam ir jāiesniedz VID teritoriālajā iestādē atsevišķi pārskati par 2002. gada otrajā ceturksnī izlietotajām veidlapām:

- pārskats par izlietotajām līdzšinējā veida veidlapām;
- pārskats par izlietotajām jaunā veida veidlapām.

Atbilstoši grāmatvedību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem jāveic palikušo līdzšinējā veida VID teritoriālajās iestādēs iegādāto veidlapu inventarizācija, uzskaitot visu atlikumā palikušo veidlapu sērijas un numurus.

Atlikumā palikušās līdzšinējā veida veidlapas jānoraksta, sastādot aktu, kurā obligāti jānorāda norakstīto veidlapu sērijas un numuri.

Aktu par veidlapu norakstīšanu jāpasastāda trīs eksemplāros, no kuriem vienu kopā ar pārskatiem līdz 2002. gada 15. jūlijam jāiesniedz attiecīgajā VID teritoriālajā iestādē, kurā veidlapas iegādātas.

VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaja rīko seminārus Preiļu rajona pagastu nodokļu maksātājiem par aktuāliem jautājumiem:

- uzskaites kārtošana iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai;
- VSAOI veikšanas kārtība;
- pamatlīdzekļu amortizācijas aprēķināšana u.c.

SEMINĀRU GRAFIKS

N.p.k.	Semināra norises vieta	Datums	Laiks
2002. gada aprīlis			
1.	Galēnu pagasta kultūras nams	03.04.2002.	11.00
2.	Preiļu pagasta kultūras nams	04.04.2002.	10.00
3.	Sīļukalna pagasta kultūras nams	05.04.2002.	10.00
4.	Vārkavas kultūras nams	08.04.2002.	10.00
5.	Rožkalnu pagasta kultūras nams	09.04.2002.	10.00
6.	Aizkalnas pagasta padome	10.04.2002.	10.00
7.	Silajāņu pagasta padome	11.04.2002.	10.00
8.	Sutru pagasta padome	12.04.2002.	10.00
9.	Turku pagasta kultūras nams	16.04.2002.	10.00
10.	Stabulnieku pagasta kultūras nams	17.04.2002.	10.00
11.	Upmalas pagasta padome	18.04.2002.	11.00
12.	Jersikas pagasta padome	19.04.2002.	10.00
13.	Saunas pagasta padome	22.04.2002.	9.00
14.	Rožupes pagasta kultūras nams	23.04.202.	10.00

Par valsts amatpersonu deklarāciju iesniegšanu

VID Latgales reģionālā iestāde informē, ka saskaņā ar Korupcijas novēršanas likuma 24. pantā prasībām visām valsts amatpersonām ir jāiesniedz valsts amatpersonas ikgadējo deklarāciju par 2001. gadu. Saskaņā ar likumu šī deklarācija ir jāiesniedz līdz 2002. ga-

da 1. aprīlim.

Valsts amatpersonu deklarācijas Preiļos pieņem VID Latgales reģionālās iestādes Korupcijas novēršanas kontroles daļa. Papildinformāciju valsts amatpersonas var saņemt Daugavpilī (tālr. 54-06259), Preiļos (tālr. 53-22151).

Statistika liecina

Pēc valsts ieņēmumu dienesta (VID) Latgales reģionālās iestādes datiem šī gada divos mēnešos tika pieņemti 127 lēmumi par nodokļu bezstrīdus piedziņu. No tiem 98 bija juridiskas personas un 29 fiziskas personas. Pamatojoties uz to, tika veiktas 2920 dažādas piedziņas darbības, kuru rezultātā

tika piedzīts kopējais nodokļu parāds 1,5 miljonu latu apmērā. Piemēram, veicot 289 inkasso (naudas izņemšana no bankas konta), tika piedzīti 223,9 tūkstoši latu, 51 gadījumā, izņemot skaidro naudu, — 0,4 tūkstoši latu, bet 17 gadījumos, realizējot parādnieka mantu, — 38,8 tūkstoši latu.

Statistika liecina, ka no kopējās piedzītās parāda summas 42% jeb 615,8 tūkstoši latu veido sociālās apdrošināšanas

iemaksu piedzītie parādi, bet, nēskatoties uz paveikto darbu, lielāko sociālās apdrošināšanas iemaksu parādnieku

skaitis nemainās.

VID Latgales reģionālās iestādes nodokļu administrēšanas daļa

Lielākie sociālās apdrošināšanas iemaksu parādnieki Preiļu pilsētā un rajonā uz 2002. gada 1. martu

Nodokļu maksātāja nosaukums	Amatpersonas	Parāds (Ls)
SIA «LETTGLAS»	Imants Bušs	29 003,62
Līvānu slimnīca	Iraida Glušonoka	13 312,02
SIA «Wentwood Development Limited»	Inna Furmanova	9 826,87
SIA «Intertex»	Vilis Kuzmins	9 601,98
Preiļu slimnīca	Jānis Anspoks	7 648,0
SIA «Varlinde»	Larisa Saleniece	7 476,60
SIA «Tauma Eikša»	Ilmārs Rutks	7 434,70
R.Leonova z.s. «Ezerkrasti»	Romans Leonovs	6 007,57
SIA «Līvānu mājas un logi»	Aleksandrs Surgunts	5 034,15
SIA «Pūdži»	Georgs Stupāns	4 014,65

Piedzītās summas (tūkstošos latu) pa nodokļu veidiem šī gada janvārī un februārī:

sociālās apdrošināšanas iemaksas	615,8
pievienotās vērtības nodoklis	428,0
akcīzes nodoklis	24,9
citi parādi	403,1
kopā	1 471,8

NOVADNIEKU aprīlim un turpmākajiem mēnešiem vēl var pasūtīt līdz 26. martam (ieskaitot) visas pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem.

Firma (lic. nr. 4-929) pērk krāsainos metāllūžņus par labām cenām. Samaksa tūlītēja.
Adrese: Līvāni, Bāznicas 16.
Tāl. 5341680 no 9.00 līdz 17.00, mob. tel. 9561121.


Lielveikalā «Degas»
Preiļos, Brīvības 2
apgērbiem un apaviem
50% atlaide!

Sniedz forvardera pakalpojumus.
Mob. tālr. 9104660.

Pērk mežus, cirsmas.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 6545804.

-15%
visām precēm
Tikai līdz 7. aprīlim
katrs šī kupona uzrādītājs saņems 15% atlaidi Neļss veikālā Rēzeknē, Jupatovkas ielā 9, tālr. 46 31387. Veikals atvērts d.d. 8.00-19.00 s. 9.00-15.00 sv.10.00-13.00

TRADĪCIJAS

24. marts – Pūpolu svētdiena



Jānis Stepiņš,
Preiļu Romas
katoļu draudzes
dekāns

Ar Pūpolu svētdienu Baznīca iesāk Kluso nedēļu. Ar to mēs esam sasnieguši Baznīcas liturģiskā gada augstāko punktu. Šo nedēļu vēl sauc par Lielo, to notikumu dēļ, kas notika mūsu atpestīšanai.

Pūpolu vai Palmu svētdienā mēs skatām, kā Jeruzalemes iedzīvotāji ar palmu zariem rokās sagaida savu karali – Jēzu Kristu. Ziemeļu zemēs palmas neaug. Mēs tās aizvietojam ar pūpoliem. Tāpēc arī šo svētdienu sauc par Pūpolu svētdienu.

Šīs dienas liturģijas galvenais nolūks nav tikai atgādināt mums Kristus svinīgo ienākšanu Jeruzalemē, bet gan viņa svinīgu pavadīšanu ciešanu gaitās. Tāpēc dievkalpojumā ir it kā divi galvenie motīvi – triumfs un uzslava, pazemojums un sāpes.

Sv. Mises sākumā mēs liksmi pievienojamies gaviļēm, kas atskanēja Jeruzalemē. Par to sv. Raksti saka: «Un viņi atveda ēzelīti pēc Jēzus un tam uzlika savas drēbes. Un viņš uzsēdās tām virsū. Bet daudzi klāja uz ceļa savas drēbes, citi atkal zaļojošus zarus, ko bija sacirtuši tīru-

mos. Un tie, kas gāja pa priekšu, kā arī tie, kas sekoja, skaļi sauca: «Hosanna, slavēts, kas nāk Kunga vārdā! Slavēta lai ir mūsu tēva Dāvida valstība, kas tuvojās! Hosanna augstumos!» (Mrk. 11, 7–10)

Procesijas gājiens Sv. Mises sākumā mums atgādina svinīgo Jēzus ienākšanu Jeruzalemē. Kā toreiz ļaudis klāja savas drēbes un zarus, tā tagad procesijas gājienā ticīgie kaisa krustam priekšā pūpolu vai paegļu zarus.

Tālāk Sv. Mises lasījumi mūs ievada Jēzus ciešanu pārdomās. Mēs dzirdam Jēzus Kristus ciešanu aprakstu. Šajā aprakstā pēc vārdiem «Un Jēzus atdeva garu» visi nometas ceļos un klusumā pārdomā Kristus nāvi.

Pateiksimies Jēzum par viņa ciešanām, jo caur tām viņš izpelnījās mums atpestīšanas žēlastību.



AMATU UN HARMONIJU CENTRĀ

Top Lieldienu izstāde



Preiļu Amatu un harmoniju centrā Pūpolu svētdienas priekšvakarā sāka veidot Lieldienu izstādi. Kā informēja Preiļu Amatnieku biedrības priekšsēdētāja Monika Livdāne, tajā ar saviem darbiem piedalās pinēji, kokgriezēji, audējas, adītājas un tamborētājas. Vieni ziemas vakaros izpinuši glītas

vācelītes, paliktnišus un groziņus, uz kuriem tik jauki izskatās raibas olas, otri darinājuši sedziņas, kas kopā ar pūpolzariem vāzē var rotāt katru svētku galdu. Bet, piemēram, floristi, prot izveidot tik glītas ligzdas no sūnām, zariem, tāsīm, pakulām un citiem dabas materiāliem, ka par šādu «dzīvokli» priecātos arī

jaunās šī pavasara lidoņu ģimenes.

Lieldienu izstāde Amatu un harmoniju centrā būs skatāma jaunnedēļ, sākot no otrdienas. Līdz pirmdienai uz to ikviens var atnest raibi krāsotas olas, un visu izstādes laiku skatītājus priecēs arī jūsu darbs.

L.Rancāne

Laika pareģojumi

Šogad Pūpolu svētdiena gandrīz sakrīt ar Māras dienu, kas tiek atzīmēta 25. Martā. Tautā šo dienu vēl sauc arī par Pavasara Māru vai Kāpostu Māru.

◆ Senās dienās uzskatīja, ka Māras dienā lācis beidz gulēt. Šo dienu sauc arī par kukaiņu dienu un, lai izsargātos no čūskām, vēl priekš saules lēkta ēda cūkas gaļu.

◆ Māras dienā centās neko nestrādāt, jo pretējā gadījumā mūdzi vasarā kaitējot druvām. Arī jēri tad nepadodoties. Ja Māras dienā ada, tad aitām dzimstot ragaini jēri; ja vērpj – jēriem galvas griežas riņķi.

◆ Šo dienu sauc par Kāpostu Māras dienu, un tajā nedrīkst ne sūt, ne durt, jo tad kāpostiem būs cauras lapas. Māras dienā istabās beidz uguni dedzināt. Ja Māras dienas vakarā to vēl iedez, tad vasaru kāposti neizdodas.

◆ Māras dienā dētas olas nedrīkst likt perēt – tad esot dvīniši un dažs arī ar divām galvām vai četrām kājām. Lai kāpostgalviņas augtu lielas, Māras dienā jātin dzija kamolā. Savukārt, lai vistas nekārpa laukus, tās jāliek zem pusmucas. Bet, lai vasarā nenodeg seja un lai pazūd vasaras raibumi, pirms saules jāiet uz upi un jānomazgā mute pret straumi.

◆ Ko Māras dienā ēda? Lai kāpostiem augtu lielas galvas, vārīja lielas klimpas. Savukārt pašus kāpostus Māras dienā neēda – tad to galviņas augot pelni. Nedrīkst ēst arī zirņus – tad tie izaugot tārpaini.

◆ Viens no šai dienai raksturīgiem ēdieniem – biezputra. Un vēl – Māras dienā veselām karotēm jāēd sviests – tad govīm būs daudz piena un sviesta.

◆ Ja Māras naktī olas čaula staba galā nepārsalst – būs silts pavasaris.

◆ Ja Māras nakts un diena skaidra – būs auglīgs gads un laba plauja.

◆ Ja Māras dienas rītā arī izvilks ķipsis pārvelkas ar ledu, rudens būs silts; ja nepārvelkas, rudenī jau pirms Miķeļa būs auksts.

◆ Ja kaķis martā lien aizkrāsnē, aprīlī tas lidīs uz krāsns.

(No Latvijas preses izdevumiem)

IZGLĪTĪBA

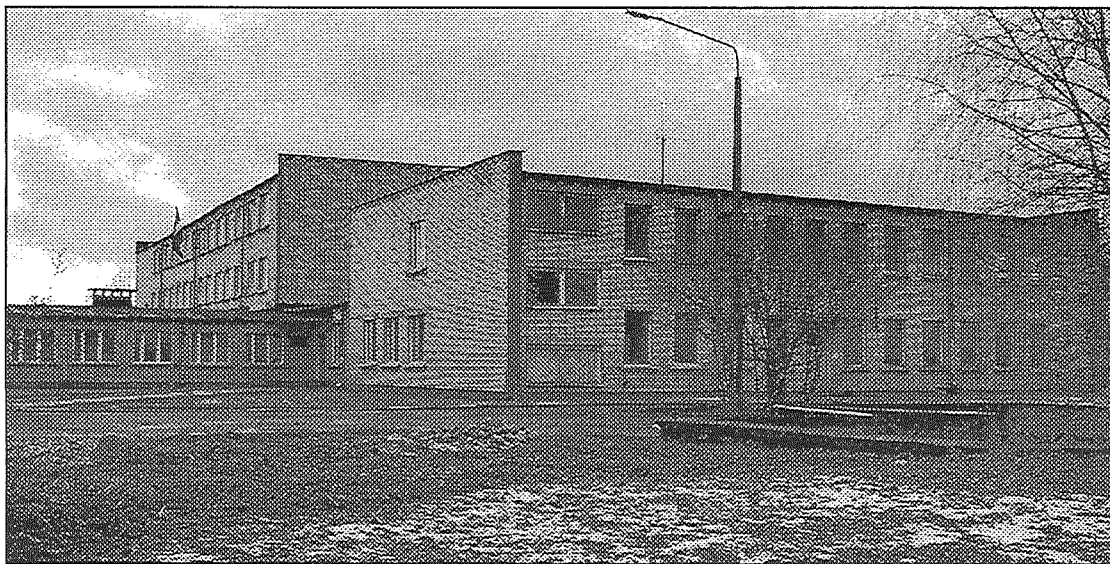
Rajona tehniskās jaunrades centrs sadarbībā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas Preiļu nodaļu jau vairākus gadus pēc kārtas rīko konkursu jaunajiem satiksmes dalībniekiem. Notikušas divas pirmās šī gada konkursa kārtas, kuru laikā dalībnieki veic teorētiskos uzdevumus. Pavisam konkursam ir trīs teorētiskās kārtas. Pēc tajās iegūto punktu skaita tiek noteikti pretendenti konkursa finālam, kura laikā jādemonstrē praktiskās iemaņas. Pašlaik vislabākās teorētiskās zināšanas satiksmes noteikumu pārzināšanā uzrādījusi Linda Lancmane un Edgars Klindžāns no Vārkavas pamatskolas, Līga Štagere un Jānis Paukste no Pelēču pamatskolas, Gunīta Broka un Vilmārs Mičulis no Dravnieku pamatskolas.

Praktisko iemaņu un veiklības pārbaudīšana, ar ko jauno satiksmes dalībnieku konkurss noslēgsies, paredzēta maijā. Kā teica rajona tehniskās jaunrades centra metodīķis Gunārs Ormanis, kurš ik gadus uzņemas galvenās konkursa organizatora rūpes, Pelēču un Vārkavas pamatskolas skolēni līdz finālam nokļuvuši arī iepriekšējos gados, bet Dravnieku bērnu pievienošanās spēcīgākajiem konkursantiem esot patīkams jaunums.

L.Ranāne

Skolas pieprasa nesmēķēt un nelietot alkoholu

Rajona skolu direktoru vietnieki audzināšanas darbā regulāri pulcējas uz semināriem rajona bērnu un jauniešu centrā. Šeit viņi saņem un apmainās ar informāciju par audzināšanas darba aktualitātēm, kā arī uzzina par rajonā paredzētajiem konkursiem, skatēm, sacensībām, pulciņiem un tamlīdzīgi. Ja savā brīvajā laikā skolasbērni būs ar kaut ko lietderīgu nodarbināti, blēnām laika paliks mazāk. Kā skolēni uzvedas, ar kādām audzināšanas problēmām skolās jāsaskaras? Vairāku skolu direktoru vietnieki atbildēja uz šo «Novadnieka» jautājumu.



● Bērnu audzināšanā skolas gaida lielāku atbalstu no vecākiem. Arī Riebiņu vidusskolas pedagogi ir par ciešāku skolas un ģimeņu sadarbību. Foto: M.Rukosjuvs

Pārkāpumiem seko
āra un barga reakcija

Piederība Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņu saimei jauniešiem pati par sevi diktē noteiktas uzvedības normas.

— Mūsu skolā ir ļoti strikti un kategoriski iekšējās kārtības noteikumi, kas apstiprināti arī skolas padomē, — stāsta Preiļu Valsts ģimnāzijas direktora vietniece LIGITA PAUNIŅA.

— Noteikumi aizliedz skolā un tās teritorijā smēķēt, lietot alkoholiskos dzērienus, narkotikas. Ja gadās pārkāpumi, mūsu reakcija ir stingra.

Ģimnāzijā vairāk raizu ar smēķētājiem. Skolas pīpmaņi ziņot pedagogu noraidīto attieksmī šajā jautājumā un cenšoties maz atklāti nesmēķēt sarīkojumos vai vienkārši — aiz skolas stūra. Protams, skolotājiem nav pienākums katram ģimnāzistam skraidīt pakaļ, lai pieķertu smēķēšanu, un gadās, ka viņi dodas uzvilkt dūmu apkārtējo māju pagalmos. Bet svarīgi izveidot apziņu, ka skola ir vieta, kurā nedrīkst smēķēt, saka Ligita Pauniņa. Tāpat attiecībā uz alkohola lietošanu. Nevarot simtprocentīgi apgalvot, ka viens otrs jauniešs pirms došanās uz skolas diskotēku nav lietojis kādu grādīgu dzērienu. Taču tajās retajās reizēs, kad reibuma stāvoklis ir bijis saskatāms pat ar neapbruņotu aci, sekojusi ātra un barga rīcība. Pirms pāris mēnešiem audzēkņi, kā arī skolas ciemiņi un pārējie apmeklētāji gaitenī uz informācijas stenda varēja izlasīt vainīgo — viena puīša un divu meiteņu uzvārdus, kam par ierašanos uz diskotēku reibuma stāvoklī tika izteikts rājiens. Par to informēja arī viņu vecākus. Vaininieki bija uzaicināti arī uz skolas pedagoga sapulci, kurā gluži elementāri rāti un kaunināti. Rājiens pirmā kursa audzēkņiem, — es domāju, ka psiholoģiski tas nebija viegls pārdzīvojums, spriež direktora vietniece, bet

tas bijis vajadzīgs, lai pārliecinātu, ka skola nedomā atkāpties no prasībām par skaidru un veselīgu dzīvesveidu.

Ligita Pauniņa stāsta, ka izstrādāts audzināšanas nodarbību cikls, sadalot tēmas katram no kursiem. Visu ciklu vieno kopējais vadmotīvs par veselīgu dzīvesveidu. Jau pagājušajā gadā pirmo un trešo kursu audzēkņiem notikušas nodarbības par narkomāniju un tās sekām. Pērn skolā mācīta arī paš aizsardzība, skolēni to apguvuši policijas un zemessardzes pārstāvju vadībā.

Skolā strādā psihologs, pie kura audzēkņi var griezties ar personīgām problēmām.

Jauniešiem tiek mācīts arī, kā uzvesties ekstremālās situācijās, kad apdraudēta viņu dzīvība vai veselība. Pašlaik skolā tiek izstrādāts nolikums, kā rīkoties, ja šāda situācija notiek skolā vai ārpus skolas pasākumos — ekskursijās, pārgājienos. Tomēr Ligita Pauniņa atzīst, ka valstī nav paraugolikuma, pēc kura vadīties skolas nolikuma izstrādē. Sarunās ar audzēkņiem esmu konstatējusi, ka viņos nereti izveidojusies «filmu psiholoģija», stāsta Ligita Pauniņa. Viņi sevi pielīdzina galvenajiem varoņiem, kuri ir nemirstīgi, sveiki un veseli iziet cauri veselai sērijai slepkavību, visus uzvar, paliek neskarti un izdzīvo situācijās, kurās cilvēkam nebūtu iespēju palikt dzīvam. Mājas sabrūk, eksplodē automašīnas, bet «supermens» no tā iziet neskarts. Dzīvē tā nenotiek. Tāpēc ir jāmēģina nenonākt bīstamās situācijās, izvairīties no tādām vietām, bez vajadzības neriskēt tikai tādēļ, lai apliecinātu savu pārdrošību.

Vienlaikus jauniešos ir jānotstiprina pašcieņa, vēlēšanās aizsargāt savu godu, savu ģimeni. Man šķiet, teica Ligita Pauniņa, ka šajā ziņā jauniešu vidū vērojama mazliet vienalīdzīga attieksme, bailes. Nu jā, bailes varbūt ir loģiska reakcija, jo nevar zināt, kas uzsākams ekstremālā

situācijā. Ģimnāzijas pedagogi dažreiz ir ierosinājuši uz diskotēkām aicināt zemessargus vai policijas darbiniekus. Es tam nepiekrītu, saka Ligita Pauniņa. Apsardze jauniešus iekšēji atbrīvo, viņi saprot, — ir kāds, kas mani aizstāv un man vienlaid, lai notiek kas notikdams. Lai tas iereibušais svešinieks ālējās, lai splaudās, lai lamājas. Ir policists no malas, kas ar to tiks galā. Es savukārt jauniešiem cenšos iedvest pārliecību, — tās ir jūsu mājas, un jums pašiem tās ir jāaizstāv. Ja visi kopā būsiet pret to vienu, nekas jums nenotiks, viņš jutis jūsu psiholoģisko spēku, saka Ligita Pauniņa.

Nomāc neziņa par
nākotni

Riebiņu vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā INĀRA KRUSTA uzskata, ka arī šajā skolā pašreiz audzināšanas raksturs neatšķiras no situācijas citās izglītības iestādēs.

— Neteikšu, ka bērni nav ieinteresēti savas personības veidošanā, bet ļoti daudzi no viņiem paši nezina, ko īsti grib, — saka Ināra Krusta.

— Viņi šaubās, ir neizlēmīgi. Daudzi no vidusskolēniem uzsver savu neziņu par nākotni. Tas ir saistīts ar to, ka aizvien sadārdzinās augstākās izglītības ieguve. Skolēni apgalvo, ka viņu vecākiem nav pa spēkam apmaksāt bērnu studijas. Kur palikt un ko iesākt pēc vidusskolas absolvēšanas?

Šis jautājums stipri nodarbina jauniešu prātus, bet sekas ir tādas, ka viņu izvirzītie mērķi kļūst aizvien piezemētāki, stāsta Ināra Krusta. Līdz ar to mainās viņu uzvedība, sāk zust mērķtiecība un cenšanās. Pašdisciplinās arī nav. Apkārtējā lauku vidē ir ļoti daudz bezdarbnieku, kas jauniešiem nepaliek neievērots. Kad skolā notika Tēvzemes nedēļa un skolēniem vajadzēja paust savas domas par valsti, ļoti daudzi uzsvēra, — kaut būtu

mazāk bezdarbnieku.

Mēs cenšamies ar jauniešiem analizēt šo situāciju, vadinām uz pārdomām par to, ka darba nav tieši tāpēc, jo trūkst atbilstošas izglītības, uzmuntrinām viņus.

Problēmas rada arī skolas diskotēkas, teica Ināra Krusta. Neapmierināti redzēt, ka jaunieši reizēm lietojuši alkoholu. Ar vaininiekiem notiek pārrunas skolēnu parlamentā. Tas galvenokārt sastāv no vidusskolēniem, un šāda vecuma jaunieši jau ir spējīgi dot vērtējumu savu vienaudžu negatīvajai rīcībai. Vainīgie skolēni tiek uzaicināti arī uz skolas pedagogiskajām sēdēm, kur nākas uzklaut visai nopietnus vārdus. Protams, kā pirmais uz jauniešu pārkāpumu reaģē klases audzinātājs.

Skolas iekšējās kārtības noteikumos ir ierakstīta prasība nesmēķēt skolā un tās teritorijā. Nolaides šīs prasības ievērošanā netiek dotas. Ināra Krusta pieļauj varbūtību, ka citās vietās viņu audzēkņi arī uzpīpē, kas liecina, ka vecākiem šajā ziņā nav stingru prasību pret savām atvasēm. Vecāki vispār dažreiz ieņemot skolas nostājai pretējās pozīcijas. Ināra Krusta atceras ne visai sen skolā notikušās pārrunas ar vecākiem par to, ka viņu pēcnācēji skolā lietoja alkoholu. Dažu reakcija bija, — izdzertas vīna pudeles dēļ celt tādus traci! Nē, tas gan neticis skolotājiem pateikts acīs, bet izskanējis aizmuguriski un nonācis līdz skolai. Diemžēl, arī tirdzniecībā ar alkoholiskajiem dzērieniem ne vienmēr tiek ievērotas likuma prasības, un to pārdod arī nepilngadīgajiem, saka Ināra Krusta.

Skola gaida no vecākiem lielāku atbalstu. Bieži vien ģimeņu attieksmē saglabājusies padomju laika nostāja, — mēs skolai atdevām, lai nu tā audzina.

Arī Riebiņu vidusskolas skolēniem un pedagogiem nācās zināmu laiku pieciest pārprastā humānisma augļus, kad gadus

trīs vai četrus ar savām izdarībām visus terorizēja starp nepieskaitāmību un absolūtu neaudzinātību balansējošs pusaudzis. Pats ar savu dzīvesveidu viņš bija visnotaļ apmierināts un skolotājiem deklarēja «vēl kādu gadiņu nervus jums maitāšu». Pēc 15 gadu vecuma sasniegšanas viņš no skolas izslēgts. Jā, protams, pašreiz uzsāktā klaidoņa dzīve viņam un arī apkārtējiem neko labu nesola, taču arī pārējiem skolābērniem ir elementāras tiesības uz normāliem apstākļiem skolā bez varmācības.

Tomēr kopumā, uzsvēra Ināra Krusta, lauku skolās situācija skolēnu uzvedības ziņā ir labāka un par saviem audzēkņiem nevarētu teikt, ka viņi ir nedisciplinēti.

Cinās ar «fiškām» un
to spēlmaņiem

Vārkavas pamatskolas ārpusklases darba organizatore SANDRA JUKŠA domā, ka arī viņu skolā problēmas ir līdzīgas, bet pagasta iedzīvotāju skaits ir mazāks, ar ģimenēm vieglāk strādāt. Skolai laba sadarbība ar pagasttiesu. Ja skolā tiek pieķerti smēķējoši skolēni, viņiem liek ierasties uz pārrunām pagasttiesā.

Sandra Jukša atceras nesenu gadījumu, kad skolas diskotēkā viņas dežūras laikā četri skolēni smēķējuši. Kopā ar vietējo iecirkņa policistu sastādīts protokols, un pēc tam skolas iekšējās kārtības noteikumu pārkāpēji kopā ar vecākiem uzaicināti uz pagasttiesu. Smēķēšana ir lielākais pārkāpums, bet līdz alkohola lietošanai pamatskolēni vēl «nav izauguši», vismaz pieķerti to darām neesot, atzīst Sandra Jukša.

Taču ko tikai tādā pusaudžu vecumā nevar sadomāt. Skolā diezgan nopietni nācies cīnīties ar spēlēm, kam skolēnu vidū doti savi nosaukumi: «moņēka», «fiška». Līdz skolotājiem nonāca informācija, ka pēc vienas spēlītes noteikumiem uzvarētājs ar kājām lec uz zaudētāja plaukstām, kas nostieptas uz zemes. Tagad «fišku» līdzņemšana uz skolu aizliegta vispār. Droši vien paslepus tās tomēr nēsā, bet vismaz uz rokām lekšana nenotiek.

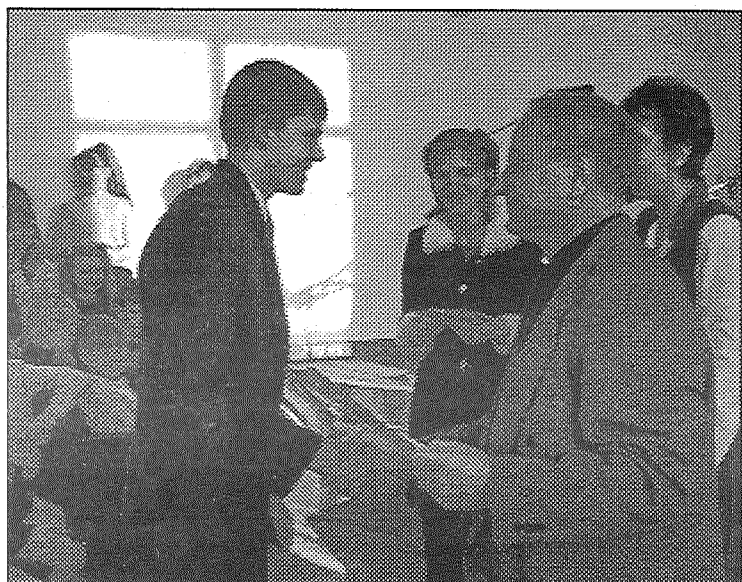
— Arī pie mums ir tādi vecāki, kas aizstāv savu bērnu sliktu uzvedību. Ir tādi, kuri skolā nav rādījušies kopš tā 1. septembra, kad bērnu atveda uz pirmo klasi. Kad viņi tiek uzaicināti ierasties skolā sakarā ar savu bērnu pārkāpumiem, viņi un skolas vadība nereti tā arī paliek katrs pie savām domām par audzēkņa uzvedību, — stāsta Sandra Jukša.

L.Rancāne

KULTŪRA

Līdz šim vēl nebijušu atsaučību piedzīvoja skolu solistu un vokālo ansambļu konkurss «Do — re — mi», ko rīkoja rajona bērnu un jauniešu centrs. Tajā piedalījās 24 vokālie ansambļi un četri solisti, no dažām skolām pat vairākas dziedātāju grupas. Bērni dzied labprāt, dzied skaisti un skanīgi, un to patiešām apliecināja šī skate, kā ar viņiem strādā labi skolotāji. Konkurss izvērtās par plašiem mūzikas svētkiem ar daudziem klausītājiem, kuri gan jutās samērā neērti un sakarsuši pārpildītajā Preiļu bērnu mūzikas skolā. Rīkotāji atzina, ka piemērotākas zāles šādam pasākumam Preiļos nav. Pie sarīkojumu zāles nav ģērbtuvju, kas vajadzīgas, lai ansambļu dziedātāji varētu pārgērbties skatuves tērpos, bet skolu zālēs, kas celtas sporta nodarbību vajadzībām, ir slikta akustika.

Skaisti svētki dziesmai, klausītājiem un dziedātājiem



● Konkursa «Do — re — mi» laureāts Dainis Skutelis saņem apbalvojumu no Gunāra Jākobsona rokām.

Pēc skaista koncerta vairāku stundu ilgumā, jo katram ansamblim, kā paredzēts nolikumā, vajadzēja uzstāties ar četrām dziesmām, vērtēšanas komisija paziņoja savu lēmumu. Pirmo vietu un godu piedalīties valsts laureātu koncertā ieguva Dainis Skutelis no Salas pamatskolas, kurš pārstāvēja vecāko grupu. Divas otrās vietas šajā grupā ieguva Salas pamatskolas ansamblis un «Spurgaliņas» no Līvānu bērnu un jauniešu centra. Salas pamatskolas bērnu māca skolotājs Jāzeps Skutelis, bet «Spurgaliņas» — Skaidrīte Bulmeistere. Trešo vietu šajā grupā ieguva Ilzes Rožinskas vadītais Preiļu Valsts ģimnāzijas ansamblis. Atzinīgu vērtējumu saņēma Aglonas vidusskolas meiteņu vokālais ansamblis. Laureātu koncerts notiks 11. maijā Rīgā.

Savukārt jaunākajā grupā tiesības uzstāties Latgales laureātu konkursā Rēzeknē piešķirtas triju pirmo vietu ieguvējiem: «Spurgaliņām», Jersikas pamatskolas un Aglonas vidusskolas zēnu ansambļiem.

Atzinību saņēma Pelēču pamatskolas zēnu un Vārkavas vidusskolas ansamblis. Reģiona laureātu konkurss notiks 27. aprīlī.

Vērtēšanas komisijas vadītājs, Valsts jaunatnes iniciatīvu centra mūzikas metodikis Gunārs Jākobsons augstu novērtēja gan konkursa organizatorisko pusi, gan arī kolektīvu māksliniecisko līmeni. Šādos brīžos, kad Preiļos notiekošās aktivitātes tiek salīdzinātas ar līdzīgiem pasākumiem Rīgā, un kad nākas dzirdēt slavinājumus pirmajiem par labu, visvairāk žēl, ka to nedzird lepnie rīdzinieki.

— Visi kolektīvi atstāja ļoti labu iespaidu, — pateicoties ansambļu vadītājiem teica Gunārs Jākobsons.

Atsevišķi viņš uzlielēja Pelēču pamatskolas skolotāju Romual-

du Kairānu par izcilu klavierspēli un neviltotus sajūsmas vārdus teica par konkursa galvenā laureāta — Daiņa Skuteļa talantīgo dziedājumu.

Konkursa laikā «Novadnieks» sarunā ar mūzikas skolotājiem pinteresējās par skolu muzikālajām aktivitātēm, kā arī par to, kā viņi vērtē konkursu.

Iveta Soldāne, Aglonas vidusskolas mūzikas skolotāja uz skati bija sagatavojusi trīs kolektīvus: 5.-6. klašu un 8.-9. klašu zēnu ansambļus un 9.-12. klašu meiteņu ansambļus. Bez tam skolotāja vada arī divus skolas korus. Ansambļu vadītāja pastāstīja, ka bērni savam repertuāram vislabprātāk izvēloties tautas dziesmas, kā arī iecienītas melodijas, kas bieži dzirdamas Radio 2 raidījumos un pat no «Prāta vētras» repertuāra. Par konkursu «Do — re — mi» Ivete Soldāne teica, ka konkurence ir liela, bet, jautāta par savām prognozēm, atzina, ka viņai kā visspilgtākā likusies Preiļu Valsts ģimnāzijas ansambļa uzstāšanās. Redzams, ka arī visi pārējie nopietni gatavojušies, un katram ansamblim ir kāda jauka savdabība, teica skolotājā.

No Priekuļu pamatskolas konkursā piedalījās divi ansambļi: 1.-4. un 5.-9. klašu dziedošie bērni. Divos pēdējos gados mūsu skola šādos konkursos nepiedalījās, tāpēc esmu pārsteigta par straujo izaugsmi un ansambļu ļoti labo līmeni, teica mūzikas skolotāja Anita Fedotova. Bez tam šajā konkursā dzirdējusi jaunas dziesmas, kurās varētu iemācīt arī saviem ansambļiem, bet pats svarīgākais viņas skatījumā esot iespēja salīdzināt savu bērnu sniegumu ar citiem. Skolēniem dziedāt patīkot, dziedātgrībētāju esot daudz, un pirms konkursa nācies nopietni izvērtēt, kuru ņemt līdzī. Bet palicēji apvainojušies. Diemžēl ansamblis nevar būt tik liels kā koris, taisnojās Anita Fedotova,



● Šoreiz «aiz kadra» neatstājām mūzikas skolotājus, speciālistus, kuri ar lielu atbildības izjūtu māca dziedāšanu jaunajai paaudzei un gūst vērtīgus rezultātus. Attēlā (pirmajā rindā no kreisās): Inese Upiete (Rimicānu pamatskola), Solvita Kibere (Rušonas pamatskolas), Skaidrīte Bulmeistere (Līvānu bērnu un jauniešu centrs), Zinta Bruzģule (Sīlukalna pamatskola), Iveta Soldāne (Aglonas vidusskola), Anita Fedotova (Priekuļu), Valentīna Lietavniece (Jersikas pamatskola). Otrajā rindā: Anita Gavare (Līvānu novada kultūras centrs), Inga Kūkusiliņa (Rožupes pamatskola), Romualds Kairāns (Pelēču pamatskolas), Jāzeps Skutelis (Salas pamatskolas), Alberts Rūsiņš (Aizkalnes pamatskola), Oskars Tillers (Aglonas katoļu ģimnāzija).



● Trešās vietas ieguvēji — Preiļu Valsts ģimnāzijas ansamblis ar mūzikas skolotāju Ilzi Rožinsku (pirmajā rindā ceturtno labās). Foto: M.Rukosujevs

strādājam ar visiem, bet parādīt vedam pašus labākos, un tas rada problēmas. Taču uzstāties skolas sarīkojumos visiem esot vienādas iespējas.

Aglonas katoļu ģimnāzijas ansamblis konkursā uzstājās ar pirmatkaņojumu. Ansambļa vadītājs Oskars Tillers stāstīja, ka izpildījuši divas ansambļim speciāli komponētas dziesmas «Dievs ir mīlestība» un «Pateicība», kam mūziku sacerējis Alberts Rūsiņš. Ansamblis pārsvarā dzied garīga satura dzies-

mas, jo tā galvenais pienākums ir dziedāt skolas misēs. Mēs necenšamies konkurēt, Oskars Tillers atbildēja uz jautājumu, vai ar tik ļoti atšķirīgu repertuāru nav grūti sacensties ar citiem ansambļiem. Mēs vienkārši parādām, kā mēs dziedam un kāds ir mūsu dziedāšanas kredo, kā mēs sevi izsakām. Skolēnu skaits ir mazs, nepilni četri desmiti, tāpēc atlases iespēju nav. Kas vēlas dziedāt ansamblī, atnāk uz to, tie arī dzied, stāstīja Oskars Tillers.

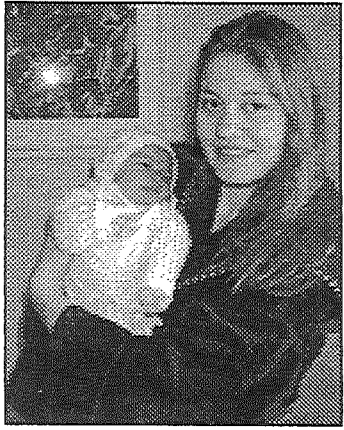
Ar Salas pamatskolas mūzikas skolotāju Jāzepu Skuteli saruna notika jau pēc tam, kad uzvarētāji bija zināmi. Viņš jutās apmierināts ar Daiņa un skolas ansambļa sniegumu. Ansamblim no visām iepriekšējām reizēm tā bija vislabākā uzstāšanās, atzina skolotājs. Ansamblis nodziedāja trīsbalsīgi un bez pavaldījuma.

Domāju, ka mūsu skolai tai ir ļoti liels sasniegums, skolotājs neslēpa gandarījumu.

L.Rancāne

APSVEIKUMS, KONKURSS

Audz laimīgs, mazais!



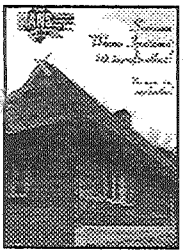
Viktorijas Švābes mazā meitiņa piedzima 19. martā. Māmiņa kopā ar tēti Jāni bērnam izvēlējušies divus vārdus: Signe Signija. Par mazulīti priecājas visa plašā dzimta, vecmāmiņas Lidija un Janīna, vecvecmāmiņas un vecvectētiņš.

Jaunā māmiņa par palīdzību dzemdībās teica paldies ārstēm Larisai Bogdanovai un Svetlanai Morozovai, vecmātei Aleksandrai.

Mazulīti paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām Preiļu baznīcā.

“Manam īpašumam” 22. martā -10 gadi!

Zurnāla jubilejas numurā



- * Kā drīkst izlikt no dzīvokļa
- * Pircēju tiesības palielinātas
- * Pensiju pārrēķini

- * Kā atgūt ārstēšanās un skolas naudu
- * “Spēles noteikumi” pasaziēriem
- * Kādus pārkāpumus fiksē Sodū reģistrā un kas par tiem drīkst uzzināt
- * Par stresu darbavietā
- * Azartspēļu atkarība ir ārstējama
- * Vai gatavi sagaidīt ērces?
- * Lai veselība mincim un suņukam!
- * Dārza darbi un mājokļa iekārtošana
- * Viss par Lieldienām.

Grāmatveži, studenti, pacienti!

Jums palīgā steidz sērijas “Mana īpašuma bibliotēka” 4 brošūras:

- * “Uzņēmumu gada pārskati”
- * “Uzņēmumu ienākuma nodoklis: deklarācijas aizpildīšana”
- * “Uzmanību! Iesniedz deklarāciju un saņem pārmaksāto nodokli atpakaļ!”
- * “Pašnodarbinātais un nodokļi”

Brošūrās publicētas Ieņēmumu dienesta speciālistu izsmeltošas konsultācijas un attiecīgie dokumenti.

Meklējiet brošūras pasta nodalās, grāmatnīcās, kioskos vai zvaniet uz “Mana īpašuma” redakciju (tālr.7240252; fakss 7217356; e-pasts: mi.redakcija@latnet.lv)!

Lai Jums veicas - gan “papīru” kārtotānā, gan citās jomās!

RECEPTES

Papīrā cepta silķe ar rūgušpienu

Samitrinātā mīkstā papīrā vai avīzē (salokot dubulti) ietin iztīrītu, nomazgātu silķi (bez galvas). Kad plīti maiku vairs nepieņem, tīstoklīti uzliek uz plīts stangām un, uz abām pusēm apgriežot, cep uz ogleņiem. Izcepto silķi uzmanīgi iztīn no papīra un bez asakām sadala uz zupas šķīvjiem. Ar vienu silķi pietiek 3—4 personām, protams, atkarībā no silķes lieluma un sāļuma. Ja gribat cept divas vai vairākas silķes, tad katra jācep, atsevišķi iefīta.

Silķi šķīvjos sadala pa šķiedriņām un lej virsū rūgušpienu. Garšai var pievienot karoti laba skābā krējuma. Šķīvi iekaisa svaigas sasmalcinātas dilles. Ēd ar mizotiem, sausi novārtiem kartiem kartupeļiem.

Aktieru kēkss

6 olas, 1,5 glāzes cukura, 1 mazā vaniļas cukura paciņa, 200 g margarīna, ½ l kefīra, 1 citronš, 3 glāzes miltu, 1 tējķ. sodas, 1

tējķ. citronskābes, 1 sauja rozīnu. Traukā iesit 6 olas (baltumu un dzeltenumu kopā). Pieber 1,5 glāzes cukura, mazo vaniļas cukura paciņu, visu samaisa. Tam pievieno 200 g uz pannas izkausēta margarīna, ½ l kefīra, pierīvē (uz smalkās rīves) veselu citronu ar visu mizu, tad pievieno 3 glāzes miltu, 1 strīķētu tējkaroti citronskābes, sauju rozīnu. Visu samaisa un lej ar eļļu izsmērētās veidnēs. Cep 45 minūtes.

Bada nēģi

Svaigām reņģēm nogriež galvas un astes, izņem iekšas, reņģes nedaudz apvārta miltos un, uzberot sāli, cep eļļā - kā parasti. Izceptās reņģes sakārto dziļākā traukā citu pie citas. Pēc tam uz pannas uzlej ūdeni, kuram pēc katra gaumes un garšas pieliek garšvielas - smaržīgos piparus, ķīmenes, lauru lapas, sāli, cukuru, kafikas novārījumu, etiķi un izkausētu želatīnu (jeteicamā želatīna deva - 1,5 ēdamkarotes uz litru ūdens). Šo šķidrumu uzlej reņģēm, lai tās tiktu apņemtas, un noliek vēsā vietā, lai sarec.

Pavasariņš sveiciens JMK dalībniekiem!

Pienācis pavasaris, un Jauno matemātiķu konkurss tuvojas noslēgumam. Vēl tikai atlikusi pēdējā - 5. kārtā un tad tiks noskaidroti uzvarētāju vārdi. Tuvojoties finiša taisnei, esiet īpaši uzmanīgi un centīgi, jo galīgo rezultātu izšķirs ieguldītais darbs visa gada garumā. Ja arī šoreiz nav paveicies, tas nebūt nenozīmē, ka jums neveiksies arī turpmāk. Tāpēc iepazīstieties ar 3. kārtas laureātiem, rūpīgi izpētiet iepriekšējās kārtas uzdevumu risinājumus, un tad ķerieties pie pēdējās kārtas uzdevumu risināšanas.

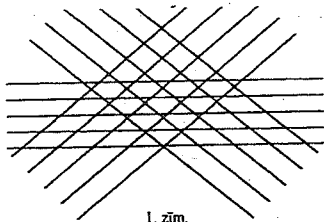
Risinājumus gaidām līdz 15. aprīlim (pasta zīmogs). Tos sūti: JMK, Rudzātu vidusskolā, Preiļu raj., LV-5328 vai JMK, NMS, Latvijas Universitāte, Raiņa bulvāris 19, Rīgā, LV-1586. Veiksmīgu risināšanu!

3. kārtas uzvarētāji

Diemžēl man jāapbēdina Preiļu rajona bērni. Neviens no 28 risinājumiem nav ieguvis godalgotu vietu. Vai jums nešķiet, ka laiks būtu saņemties un lūgt palīdzību arī saviem skolotājiem? Ceru, ka vismaz šoreiz jums veiksies labāk.

4. kārtas uzdevumu atrisinājumi

1. uzdevums. Apgalvojums «katra taisne ir paralēla tieši četrām citām taisnēm» izsaka 5 paralēlu taisņu kopu. Tā kā ir pavisam 15 taisnes, tad ir trīs dažādas paralēlu taisņu kopas (skat. 1. zīm.). Trijstūrī nekādas divas malas nav paralēlas, tāpēc viena mala jāņem no vienas paralēlo taisņu kopas (jebkura no šīm 5 taisnēm), otra - no otras, trešā - no trešās. Tātad pavisam var izveidot 5 x 5 x 5 = 125 dažādu trijstūrus.



1. zīm.

2. uzdevums. Ja Gunis visu darbu var izdarīt 3 dienās, tad vienā dienā viņš var padarīt 1/3 visa darba. Līdzīgi vienā dienā Dunis padara 1/4, Zuņis - 1/5, Rausis - 1/6, Buzis - 1/8 un Auša - 1/10 visa darba. Lai noskaidrotu, cik ilgā laikā rūķīši padarīs darbu, strādājot kopā, aprēķināsim, kuru daļu no visa darba tie var padarīt 1 dienā (strādājot kopā). (Ņemiet vērā: var saskaitīt padarīto darbu, bet ne dienas!)

$1/3 + 1/4 + 1/5 + 1/6 + 1/8 + 1/10 = 47/40$ no visa darba (tātad,

Vārdadienas svini:

- 23. martā - Mirdza, Žanete, Žanna.
- 24. martā - Kazimīrs, Izidors.
- 25. martā - Māra, Māriete, Marita.
- 26. martā - Eīzenija, Ženija.
- 27. martā - Gusts, Gustavs, Tālriņš.
- 28. martā - Gunta, Ginta, Gunda.
- 29. martā - Aldonis, Agija.

strādājot kopā, rūķīši vienā dienā var padarīt vairāk nekā visu uzdoto darbu). Lai noteiktu, cik ilgā laikā rūķīši to izdarīs, jāņem darba daļai apgrieztā daļa, tātad rūķīši strādās 40/47 dienas. Tā kā zinām, ka dienā rūķīši strādā 10 stundas, tad kopā strādājot viņiem vajadzēs

$10 \times 40/47 = 400/47 = 8 \frac{24}{47}$ h apm. 8 h 30 min.

Ņemot vienādu skaitu rūķīšu, darbs tiks padarīts ātrāk, ja strādās čāklākie rūķīši. Ievērosim, ka četri čāklākie rūķīši, strādājot kopā, vienā dienā var padarīt $1/3 + 1/4 + 1/5 + 1/6 = 57/60 < 1$ daļu no visa darba, tātad ar 4 rūķīšiem nepietiek, lai visu padarītu vienā dienā. Vēl jāņem palīgos vismaz viens rūķītis, kurš dienā var izdarīt vismaz $1 - 57/60 = 3/60 = 1/20$ daļu darba (t. i. tāds rūķītis, kurš viens pats strādātu ne vairāk kā 20 dienas). Šoreiz der gan Buzis, gan Auša. Tātad, lai visu darbu padarītu vienā dienā, pie darba jāķeras vismaz pieciem rūķīšiem.

3. uzdevums. Izpildot dalīšanu iegūstam:

$$\begin{array}{r} 1 : 23 = 0,0434782608695652173913043 \\ 100 \\ \underline{80} \\ 20 \\ \underline{69} \\ 110 \\ \underline{92} \\ 180 \\ \underline{161} \\ 190 \\ \underline{184} \\ 60 \\ \underline{46} \\ 40 \\ \underline{23} \\ 7... \end{array}$$

Katrs nākošais cipars dalījumā atkarīgs tikai no tā atlikuma, kurš iegūts iepriekšējā dalīšanas soli. Ja turpināsiet dalījumu, redzēsiet, ka dalījumu atlikumi atkārtojas, tātad atkal parādīsies divdesmit divu ciparu grupa 0434782608695652173913, pēc tam atkal notiks tas pats utt.

Tā kā $2002 = 22 \cdot 91$, tad izsvītrotais cipars ir perioda pēdējais cipars, t. i. cipars 3.

Tātad sākotnējam un iegūtajam skaitlim pirmie 2001 cipari aiz komata sakrīt, bet nākošais cipars sākotnējam skaitlim - 3 - ir lielāks nekā iegūtajam skaitlim - 0. Tāpēc sākotnējais skaitlis ir lielāks.

4. uzdevums. Samazināsim katru karoga joslu par vienu spuldzīti, tagad tā izmēri ir 3x3. Tā kā firmas rīcībā ir 4 dzeltenas, 5 zilas un 6 sarkanās spuldzītes, tad karoga joslas varētu būt šādās krāsās

- a) 1 zila, 1 dzeltena, 1 sarkana,
- b) 1 zila, 2 sarkanās,
- c) 1 dzeltena, 2 sarkanās.

Katrā gadījumā aplūkojiet neizmantotās spuldzītes, no kurām tiek izvēlētas atlikušās 3, kā arī ņemot vērā krāsaino joslu secību, iegūstam atbildi: 3448 veidi.

5. uzdevums. Uzvarēs pirmais spēlētājs. Viņam jāspēlē tā: ar katru savu gājienu viņš ēd konfektes tikai no lielākās kau dzītes, turklāt pirmajā gājienu jāpēd ir tieši 22 konfektes, bet katrā nākošajā - tik cik ar savu gājienu ir notiesājis otrais spēlētājs.

JMK 5. kārtas uzdevumi

1. Izmantojot ciparus, katru tieši vienu reizi, uzraksti tādu istu daļu, kas ir saīsināma ar:

- a) 2; b) 3; c) 4; d) 5; e) 6; f) 7; g) 8; h) 9.

2. Kristīnes uzvārds nav Kalniņa. Sandrai patīk sarkanā krāsa un viņa nemāca informātikā. Lāsmai zaļā krāsa liek šķaudīt. Fiziķes laboratorija ir ieturēta dzeltenos toņos.

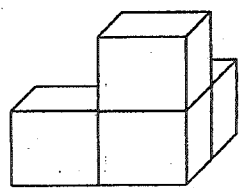
Noskaidro atbilstību starp draudzeņu vārdiem, uzvārdiem, profesijām un krāsām.

3. Kuba virsotnēs tika ierakstīts pa vienu nulles ciparam - katrā virsotnē cits cipars. Pēc tam kuba skaldnēs ierakstīja to četru ciparu summu, kas atrodas šīs skaldnes virsotnēs un sākumā ierakstītos ciparus nodzēsa. Ieguva sekojošu zīmējumu ($A + B + C + D = 10$, $A + B + E + F = 19$, $B + C + F + G = 16$, $D + C + G + H = 21$, $A + D + E + H = 24$, $E + F + G + H = 30$):

K u r š cipars nebi- ja ierakstīts nevienā virsotnē? Parādi vienu veidu, kā varēja būt izmantoti cipari virsotnēs sākumā? Vai tas ir vienīgais veids?

4. Rūtiņu lapā uzzīmēt vienu slēgtu laužu līniju, kuras visi posmi iet pa rūtiņu malām, posmi viens otru nekrusto, katrs posms ir dažāda garuma un visu posmu kopējais garums ir 44 rūtiņas. Vai uzdevumu var izpildīt, ja posmu kopējais garums ir 51?

5. Figūrai, kas redzama 1. zīm., ārpusē ir nokrāsota. Figūriņa tika sagriezta 4 vienādos klucišos. Cik daudzas dažādas figūras var salikt, ja katrā figūrā jāizmanto visi 4 kluciši, turklāt tie drīkst saskarties tikai ar nokrāsotajām skaldnēm.



1. zīm.

V.Sprīņģe,
Rudzātu vidusskolas
matemātikas skolotāja

HOROSKOPS NEDĒLAI (25.-31.03.)

Auns. Liktenīga nedēļa tiem, kuri nolēmuši kaut ko mainīt savā dzīvē. Romantiska nedēļa, nepalaidiet garām interesantas iepazīšanās. Būsiat enerģisks, prasīsiat izmantot citu savu interešu labā. Intuitīvi sajūsiat «naudas āderi». Derētu pārskatīt savu vērtību skalu un atbrīvoties no pagātnes – dzīvojiat šodienai un nākotnei.

Vērsis. Pretējais dzimums ievēros jūsu nerimstošo dzīvesprieku. Būs daudz dažādu aizraujošu un krāšņu sabiedrisko pasākumu. Būsiat spējīgs uz negaidītu ricību, vissvarīgākā būs patstāvība un neatkarība. Kļūsiat enerģiskāks, dzīvesprecīgāks, darbu veiksiat ar nepieredzētu spar.

Dvīņi. Pavasara iedvesmotiem, var gadīties dienesta romāniņš, tomēr nevajadzētu to afišēt, esiet noslēpumains un kluss. Iespējams, iepazīsīties ar kādu ārzemnieku. Darbā būs daudz jaunu labu ziņu. Iespējami satraucoši notikumi, kas mazliet mainīs ierasto dzīves kārtību. Nedēļas pirmajā pusē nav ieteicams uzsākt neko jaunu. Ieklausīties savā sirdsbalsī.

Vēzis. Apmeklījiet skaistumkopšanas salonu. Mīlestībā vairāk vienots garīgās saites, mazāk domāsiat par mīlestības fiziskajām izpausmēm. Jāsargās no cilvēkiem, kas ienem augstāku sabiedrisko stāvokli. Ista nedēļa, lai pierādītu savu profesionalitāti. Saņemiat izdevīgu piedāvājumu, kurš varbūt liksies nereāls, taču nenovērtējiet par zemu savas spējas.

Lauva. Mīlas dzīve būs neaizmirstama, bet nestabila, ļaujiet mīlotajam būt viņam pašam, tā jūs izvairīsīties no nesaskaņām. Lielāku uzmanību vajadzētu pievērst naudas pelnīšanai. Dzīve būs pilna ar spīgtiem notikumiem. Varbūt atradīsīet labāk apmaksātu darbu. Baudīsiat savu līdzšinējā darba augļus.

Jaunava. Varat doties ceļojumā, kurā gūsiat ne tikai jaunus iespaidus, bet iepazīsīties ar cilvēku, kurš ienems nozīmīgu vietu jūsu dzīvē. Dzīves ritms būs nestabils. Sasāpējušos jautājumus risināsiat diplomātiskā ceļā, izvairīti no atklātiem konfliktiem. Papildiniet savas zināšanas.

Svari. Rosīga nedēļa, tādēļ gime ne paliks otrajā vietā. Lietiško tikšanos virpūlī neprecētiat Svari var pamanīt kādu, kas saista jūtas. Jūsu dzīvē ienāks jauni cilvēki. Visu savu laiku vēlīsīet peļņas gūšanai. Esiet vēriģis attiecībā pret darījumu partneru finansiālo stāvokli, nav ieteicams aizdot naudu. Iespējami pārpratumi.

Skorpions. Risks var neattaisnoties. Mīlas sfērā gaismā var nākt seni grēki, tomēr diplomātiskā ceļā jums izdosies izvairīties no attiecību saraušanas. Darbā lēmumi izrādīsīes pārsteidzīgi, var gadīties iesaistīties kādās slepenās darbībās. Nedēļas pirmajā pusē negaidīti palaimēsīes, bet nezaudējiat modrību. Neuzspiedīet savu viedokli.

Strēlnieks. Domājiat par rītdienu, nokārtojiet ar mantojumu saistītos jautājumus, iegādājiēties akcijas. Attiecībās ar pretējo dzimumu iespējams kāds pārpratums vai neveikla situācija. Iespējamas veiksmīgas sakrītības. Vajadzētu gatavoties pārmaiņām. Nedzīvojiat vientuļībā, it īpaši tiem, kuri meklē labāku darbu, būtu ieteicams atrasties sabiedrībā, jo varat saņemt daudzsoļošu darba piedāvājumu.

Mežāzis. Esiet piesardzīgs, aizdot naudu, jo varat zaudēt labu draugu. Sirds atmodīsīes jaunām jūtām, būsiat emocionāls un kaislīgs. Sagādīsiat veiksmi kādā pasākumā, kurā tiks ieguldītas visas jūsu pūles. Veidojiat biznesa kontaktus. Lietiško tikšanos laikā prasīsiat izmantot savu šarmu, lai panāktu sev vēlamo rezultātu.

Udensvīrs. Pedējais laiks padomāt par savas dzīves materiālo nodrošinājumu. Pirms izpauzīat kādam savus nodomus, padomājiat, kā jūs tos īstenosīet. Kāda ziņa var mainīt jūsu ierasto dzīvi. Biežāk derētu ieklausīties līdzcīvēku viedoklī. Nesteidzītiat sākt kaut ko jaunu, pirms neesat pabeidzīis aizsāktu. Iegādāsiēties nekustamo īpašumu.

Zivis. Sagādāsiat raizes tuviniekiem, jo būsiat kaprīzas, untumainas un nelīdzsvarotas. Varat doties ceļojumā. Lielu atbalstu sagādāsiat no savas otrās pusītes. Svarīgi būs piepildīt visas ieceres, citādi iegrimsiat depresijā. Neļaujītiat laiskumam, īstais laiks, lai papildinātu savas zināšanas, kuras būs jūsu nākotnes panākumu atslēga.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

RNS-D SLA

DĪZELDEGVIELA

«eiro» un l/s traktortehnikai – 02-62 standarta

BENZĪNS

Elastīgas cenas, piegāde ar uzņēmuma transportu
Pērkot degvielu par taloniem mūsu uzpildes stacijās
ATLAIDES

Dzelzceļa 19,
Līvāni

T. 5307147, 9405844
Fakss 5307149

SIA «KRISTA» IEPĒRK

Kokmateriālu veids	Garums (m)	Diametrs (cm)	Cena Ls/m ³
Bērza finierklučus (B šķira)	2,75; 3,40	no 21	14
Bērza finierklučus (B šķira)	5,0; 5,50	no 21	16
Bērza finierklučus (I šķira)	visi garumi	no 24	25
Apses sērkociņklučus	2,75	no 20	10
Bērza taru	2,50	no 14	7
Bērza papīrmalku	3,0	no 6	8,50
Egles papīrmalku	3,0	no 6	7
Priedes papīrmalku	3,0	no 6	6,50
Egles sīkbalķus	4,90	no 14	18
Priedes sīkbalķus	4,90	no 14	16

Jēkabpīlī, Ā. Elksnes ielā 5.

Darba laiks no 8.00 līdz 17.00, pārtraukums no 12.00 līdz 13.00.

Zvanīt: 1-5874239, 9404266, 9237929, 9127994.

Sniedz transporta pakalpojumus – a/m KAMAZ ar fiskaru (14 Ls/stundā).
Vajadzīgi forvardera pakalpojumi pastāvīgai sadarbībai līdz 2000 m³. Zvanīt 9486779.
Pērk cirmsas, īpašumus. Zvanīt 9180800, 9506186.

MEBELES

Preiļos,
Brīvības ielā 2

Latvijā un ārzemēs ražotas
– mīkstās, korpusa,
Iespējama komplektācija,
pasūtīšana pēc katalogiem.

Izdevīgas cenas. Līzings.

Aglonas, Šķeltovas, Grāveru un
Kastuļinas pagastu sadarbības
padome paziņo par apvienošanās
(sadarbības) projekta izstrādes
uzsākšanu.

Lūdzam minēto pagastu iedzīvotājus
aktīvi iesniegt pagastu padomēs
savus priekšlikumus
Aglonas novada izveidē.

Sadarbības padome

Daugavpils Universitāte
(tālr. 5421198, 5424310)

2002. gada 27. martā plkst. 13.00 rīko
INFORMĀCIJAS DIENU
par studiju iespējām.

Interesentus gaidīs:
Dabaszinātņu un matemātikas fakultāte,
Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte,
Sociālo zinātņu fakultāte,
Sporta pedagoģijas nodaļa
Parādes ielā 1.

Humanitārā fakultāte
Vienības ielā 13

Mūzikas un mākslu fakultāte
Saulas ielā 1/3.
Dalībnieku registrācija no plkst. 12.00.

Firma pilsētas centrā pērk zemi
(no 2000 m²) un irē telpas
(no 300 m²) komercdarbībai.
Tālr. 7216227, fakss 7216272.

No 2002. gada 2. aprīļa tiek
slēgta Līvānu poliklīnikas
registratūra.

Jautājumus par ārsta pieņemšanu
griezīti pie slimnīcas galvenās
māšas vai zvanīt pa tālruni 44242.

«Autoskola Līvāni» uzņem «B» kategorijas
autovadītāju kursus Līvānos, Zaļā ielā 6 - 46.
Pulcēšanās 27. martā plkst. 17.30.
Skolēniem, studentiem atlaides!
Tālr. 43505, 9609226.

SIA «Kanti» pārdod
amonija salpetri.
Cena pēc vienošanās. Veic piegādi.
Noliktava – Līvānos, Celniecības ielā 12a.
Tālr. uzziņām 9494906.

Iepērkam jaunlopus, liellopus,
aitas, kazas un zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 32279.

SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 44179, 46384, 9161121.

Z/s «Zemniekdēls» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9435459, 22380 (vakaros).

Iepērk par labām cenām
jaunlopus, liellopus un zirgus.
Formē subsīdijas.
Tālr. 54621.

Pārdod

Audi-80, 1988. g., 1950 \$; Audi-80, 1986. g., 800 \$.
Tālr. 6592786.

Opel Vectra, 1989. g., 1850 \$; Nissan Bluebird Diesel, 1988. g., 1700 \$. Tālr. 9482783;
kartupeļu racēju KTN-2. Tālr. 22726;

MTZ-52, kultivatoru, zirga grābekli. Tālr. 6596488;
graudu tīrāmo mašīnu, dzirnavas, sakņu smalcinātāju. Tālr. 42223;

māju. Tālr. 23294;

māju Līvānos, Rīgas ielā. Tālr. 9222628;

lauku māju Vārkavas pag., Šaripovkā (pie lielceļa, ezera), Ls 1500. Tālr. 6704503;

dzīvokli Preiļos. Tālr. 34587, 5038861;

āboliņa sēklas. Tālr. 70527, 9409831;

āboliņa, timotiņa sēklas. Tālr. 54-72617;

timotiņa, āboliņa sēklas. Tālr. 58462;

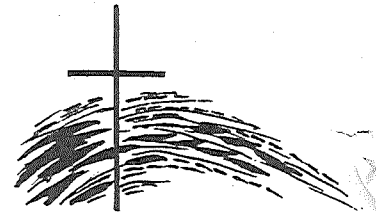
telīti (divas ned.). Tālr. 23428.

Pērk

pirmskara a/m, motociklus, to daļas. Tālr. 9211944;
vai irē māju Aglonā. Tālr. 4125188.

Dažādi

Pazaudēts mobilais telefons. Par atfīdību zvanīt 6892586.



No mūža kamola pa dzīvai atinusi,
Iet tālus ceļus māmulīņas sirds.

Izsakām līdzjūtību
Jānim Teiļānam, no MĀTES
uz mūžu atvadoties.

A/s «Preiļu siers», folkloras kopa
«Mūderniki»

Kur vārdus rast, kas būtu
mierinājums,
Kad cilvēks zemes klēpī dusēt steidz,
Kad negaidot ir pārcirsts mūža
gājums

Un ardievas tik daudz kam jāpateic.
Skumju brīdī esam kopā
ar Ingu Kažoku, no TĒVA
uz mūžu šķīroties.

SIA «Robežnieces»
kolektīvs

Kad visi ceļi savjušies vienā,
Tai kopīgā, kas Zemes mātei lemts,
Ir jāsasien mums zaļā pavedienā
Tās atmiņās, ko līdzī gribam ņemt.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Lidījai Dzenei, TĒVU
mūžībā pavadot.

SIA «LPA» kolektīvs

Sāp sirds, no tēva šķīroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.
Izsakām līdzjūtību Andrejam
Mūrniekam, no TĒVA atvadoties.
«Atvars» kolektīvs

Un nu tu atmiņu ugunis dedz,
Kad mūžības plīvuru pāri sev sedz...
Lielajās bēdās esam kopā ar Zoju
Mūrnieci un viņas ģimeni.
Mājas kaimiņi

Un tomēr kaut kas paliks
Pēc manis dzīves plāvā.
Vai zieds, vai smilga pelēka,
Vai bites dziesma kļāvā.

Izsakām patiesu līdzjūtību
tuviniekiem, ilggadējo skolotāju,
dzejnīci Genovefu UPENIECI
mūžībā pavadot.
Sīļukalna pagasta padome un
pamatskola

Izdziest mūžs kā sveces liesma,
Izdeg tā kā saules stars.
Izsakām līdzjūtību Jānim Teiļānam,
MĀMUĻU smiltājā pavadot.
Rajona skolotāju koris